

Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία:

Οι Προτάσεις της Ε. Επιτροπής για τον μετασχηματισμό της οικονομίας και της κοινωνίας της ΕΕ για την εκπλήρωση των κλιματικών φιλοδοξιών (Fit-for-55)

Τμήμα Περιβάλλοντος

ΟΕΒ

20/06/2022

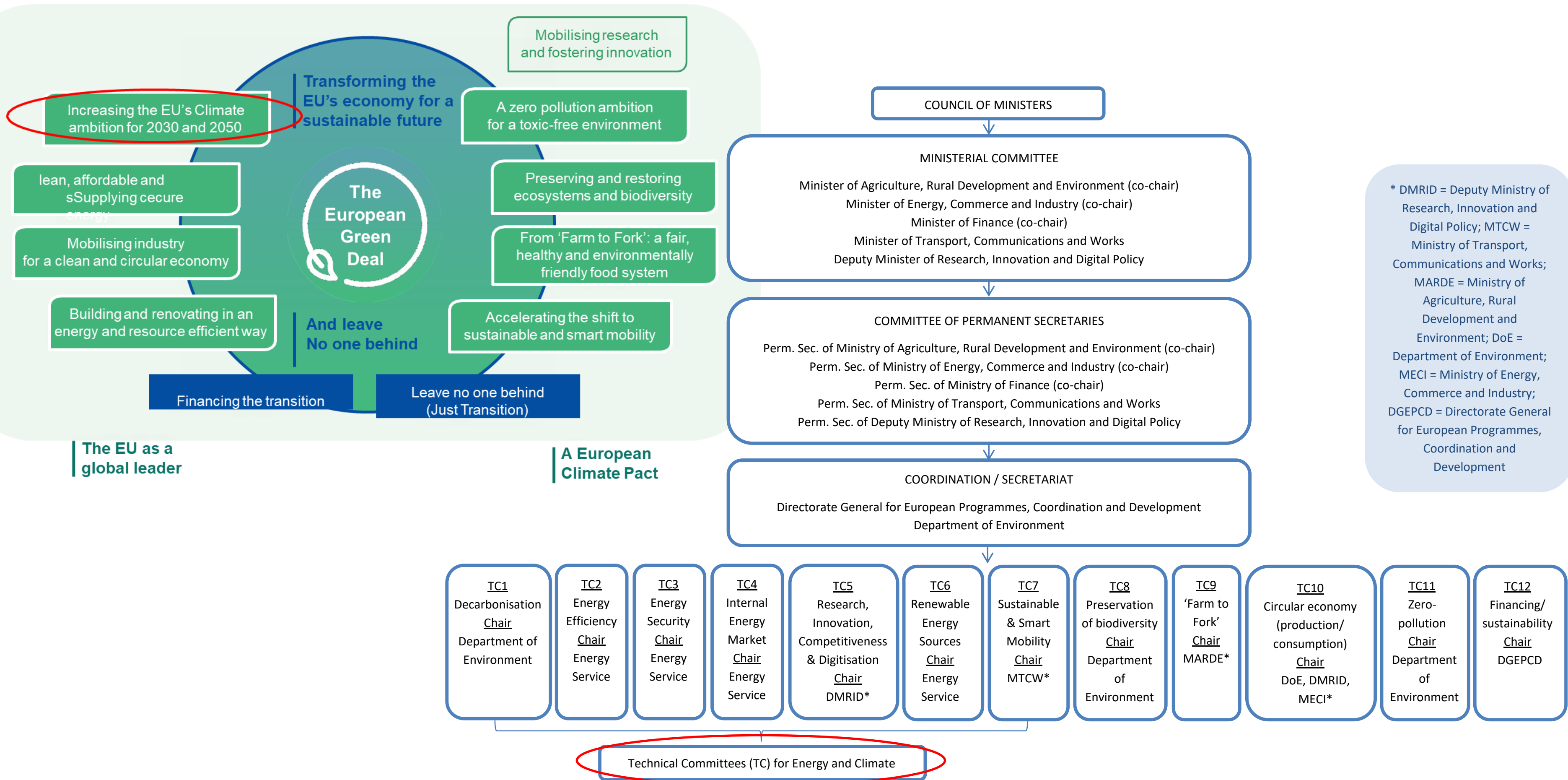
Συμπεράσματα Ευρωπαϊκού Συμβουλίου

- Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, με βάση τα πιο πρόσφατα επιστημονικά δεδομένα και την ανάγκη να ενισχυθεί η παγκόσμια δράση για το κλίμα, ενστερνίζεται τον στόχο να έχει καταστεί η ΕΕ κλιματικά ουδέτερη έως το 2050, σύμφωνα με τους στόχους της Συμφωνίας των Παρισίων (12/2019).
- Για να επιτευχθεί ο στόχος μιας κλιματικά ουδέτερης ΕΕ έως το 2050, σύμφωνα με τους στόχους της Συμφωνίας του Παρισιού, η ΕΕ πρέπει να αυξήσει τη φιλοδοξία της για την επόμενη δεκαετία και να επικαιροποιήσει το πλαίσιο πολιτικής της για το κλίμα και την ενέργεια. Προς τον σκοπό αυτό, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τάσσεται υπέρ ενός δεσμευτικού ενωσιακού στόχου για καθαρή εσωτερική μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά τουλάχιστον 55 % έως το 2030 σε σύγκριση με το 1990. Καλεί τους συνομοθέτες να αποτυπώσουν αυτόν τον νέο στόχο στην πρόταση περί ευρωπαϊκού νόμου για το κλίμα και να τον εγκρίνουν ταχέως (12/2020).
- Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί την Επιτροπή να αξιολογήσει τον τρόπο με τον οποίο όλοι οι οικονομικοί τομείς μπορούν να συμβάλουν καλύτερα στην επίτευξη του στόχου για το κλίμα με ορίζοντα το 2030 και να υποβάλει τις απαραίτητες προτάσεις, συνοδευόμενες από ενδελεχή εξέταση των περιβαλλοντικών, οικονομικών και κοινωνικών επιπτώσεων σε επίπεδο κράτους μέλους, λαμβάνοντας υπόψη τα εθνικά σχέδια για την ενέργεια και το κλίμα και επανεξετάζοντας τις υφιστάμενες δυνατότητες ευελιξίας (12/2020).

Οι Προτάσεις της Ε. Επιτροπής (14/7/2021) για τον μετασχηματισμό της οικονομίας και της κοινωνίας της ΕΕ για την εκπλήρωση των κλιματικών φιλοδοξιών (Fit-for-55)

Γενικά

Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία

Το νέο Νομοθετικό Πακέτο Fit-For-55 / Γενικά:

- Γενικό σημείο εκκίνησης του πακέτου αποτελεί η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, ενώ ειδικότερα ο Ευρωπαϊκός Κλιματικός Νόμος (Κανονισμός 1119/2021).
  - Ο ευρωπαϊκός κανονισμός για το κλίμα δημοσιεύθηκε στις 30 Ιουνίου 2021
  - Στόχος 2050 για κλιματική ουδετερότητα σε επίπεδο Ένωσης
  - Νέος στόχος του 2030 για μείωση τουλάχιστον των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου κατά 55%
  - Αναγνώριση της ανάγκης ενίσχυσης της απορρόφησης άνθρακα της ΕΕ
- Το συνολικό πακέτο αποτελείται από 8 κανονισμούς, 5 οδηγίες, 1 στρατηγική για τα δάση και 2 αποφάσεις που αποτελούν τμήμα των δυο οδηγιών ΣΕΔΕ και ειδικότερα της γενικής οδηγίας (απόφαση για αναθεώρηση του αποθεματικού αγοράς) και της ειδικότερης οδηγία για αεροπορικές εκπομπές (γνωστοποιήσεις)
- **Τομείς/Πολιτικές** που συνεισφέρουν: Κλίμα, Περιβάλλον, Ενέργεια, Καύσιμα, Μεταφορές, Κτήρια, Χρήση Γης, Δασοπονία κλπ.
- **Βασικά Δομικά στοιχεία/ επιλεγμένο μείγμα πολιτικών:** Τιμολόγηση, Επιμέρους Κλιματικοί Στόχοι, Πρότυπα, Υποστηρικτικά μέτρα/ Πλαίσιο Διευκόλυνσης.

Βασικά Δομικά Στοιχεία του Νομοθετικού Πακέτου Fit-For-55

Τιμολόγηση

- Ισχυρότερο σύστημα τιμολόγησης συμπεριλ. των αερομεταφορών
- Επέκταση του Συστήματος Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπών (ΣΕΔΕ) σε θαλάσσιες μεταφορές, οδικές μεταφορές και Κτήρια
- Επικαιροποίηση της Οδηγίας για τη φορολόγηση της ενέργειας
- Μηχανισμός Συνοριακής Προσαρμογής Άνθρακα (CBAM)

Επικαιροποίηση επιμέρους κλιματικών στόχων

- Επικαιροποίηση στόχου σε κανονισμό επιμερισμού των προσπαθειών (από 30% σε 40%)
- Επικαιροποίηση Στόχου σε Κανονισμό Χρήσης Γης, Αλλαγής Χρήσεων Γης και Δασοπονίας (LULUCF)
- Επικαιροποίηση Στόχου Οδηγίας ΑΠΕ
- Επικαιροποίηση Στόχου Οδηγίας για την Ενεργειακή Αποδοτικότητα

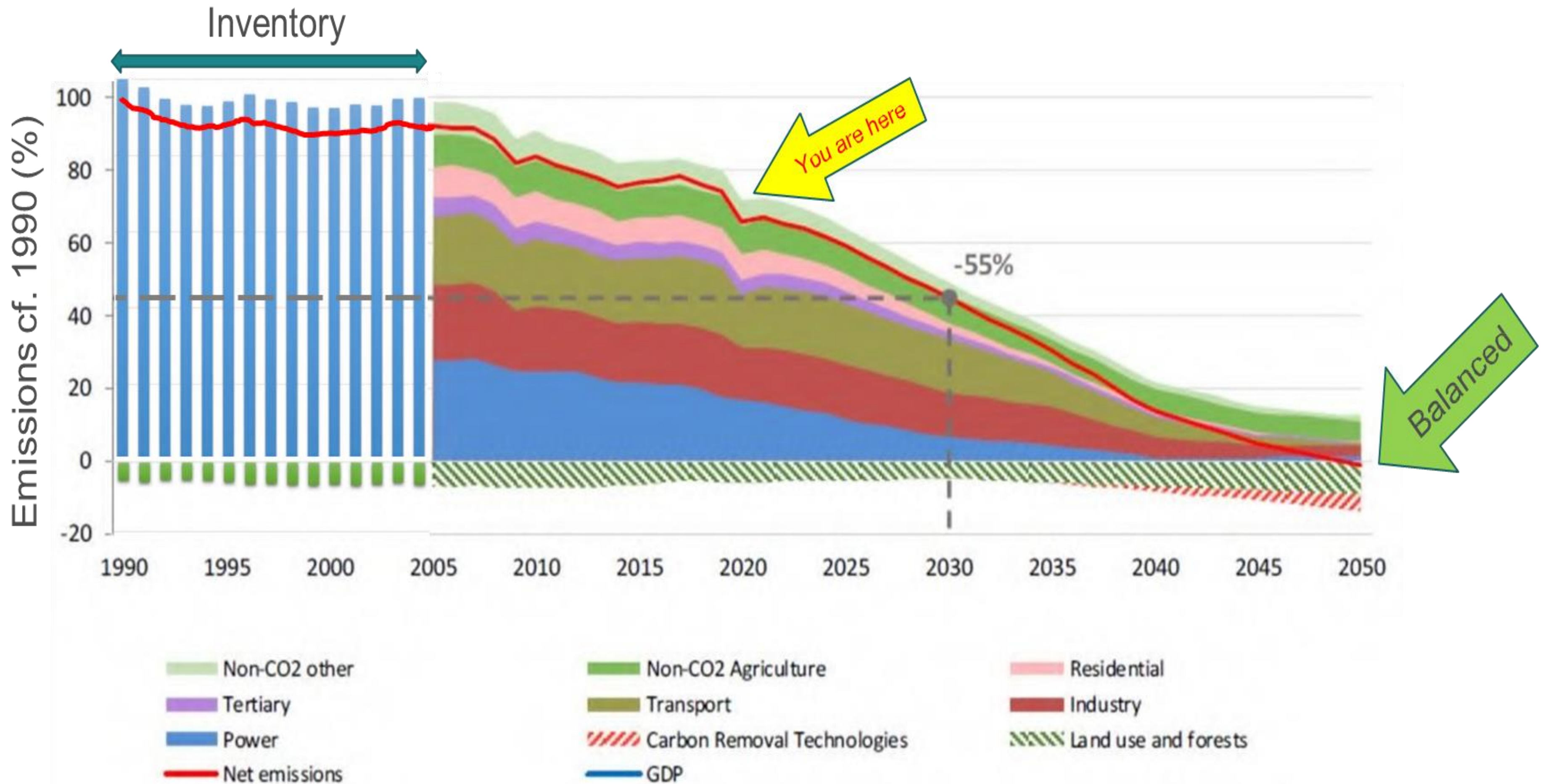
Πρότυπα/ κανόνες

- Αυστηρότερα πρότυπα επιδόσεων για καινούργια επιβατικά οχήματα και ελαφρά επαγγελματικά οχήματα
- Νέες υποδομές για εναλλακτικά καύσιμα
- Περισσότερο βιώσιμα αεροπορικά καύσιμα
- Καθαρότερα καύσιμα σε ναυτιλία

Υποστηρικτικά Μέτρα/ Πλαίσιο Διευκόλυνσης

- Οικονομικοί πόροι και αξιοποίηση κανονιστικού πλαισίου για την προώθηση καινοτομίας ταυτόχρονα με τη διασφάλιση της αλληλεγγύης ιδιαίτερα για τους πιο ευάλωτους
  - Θεσμοθέτηση νέου κοινωνικού μηχανισμού κλιματικής δράσης

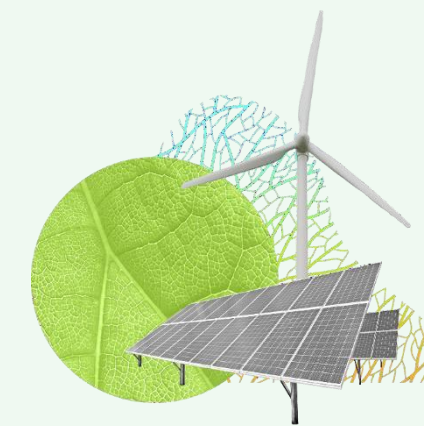
Πορεία προς κλιματική ουδετερότητα (Ε.Επ. 14/7/21)

Επιτυγχάνοντας τους στόχους της Πράσινης Συμφωνίας

Προσέγγιση ολόκληρης της οικονομίας:

- Μια κοινωνικά δίκαιη μετάβαση: αντιμετώπιση της ανισότητας και της ενεργειακής φτώχειας μέσω της δράσης για το κλίμα,
- Μια ανταγωνιστική μετάβαση: Νέες ευκαιρίες μέσω βιομηχανικών και τομεακών αλλαγών
- Μια πράσινη μετάβαση: Προστασία της φύσης και αύξηση της φυσικής δεξαμενής άνθρακα στην Ευρώπη

Επίτευξη κοινωνικά δίκαιης, ανταγωνιστικής και πράσινης μετάβασης μέχρι το 2030

Κοινωνικά Δίκαιη Μετάβαση:

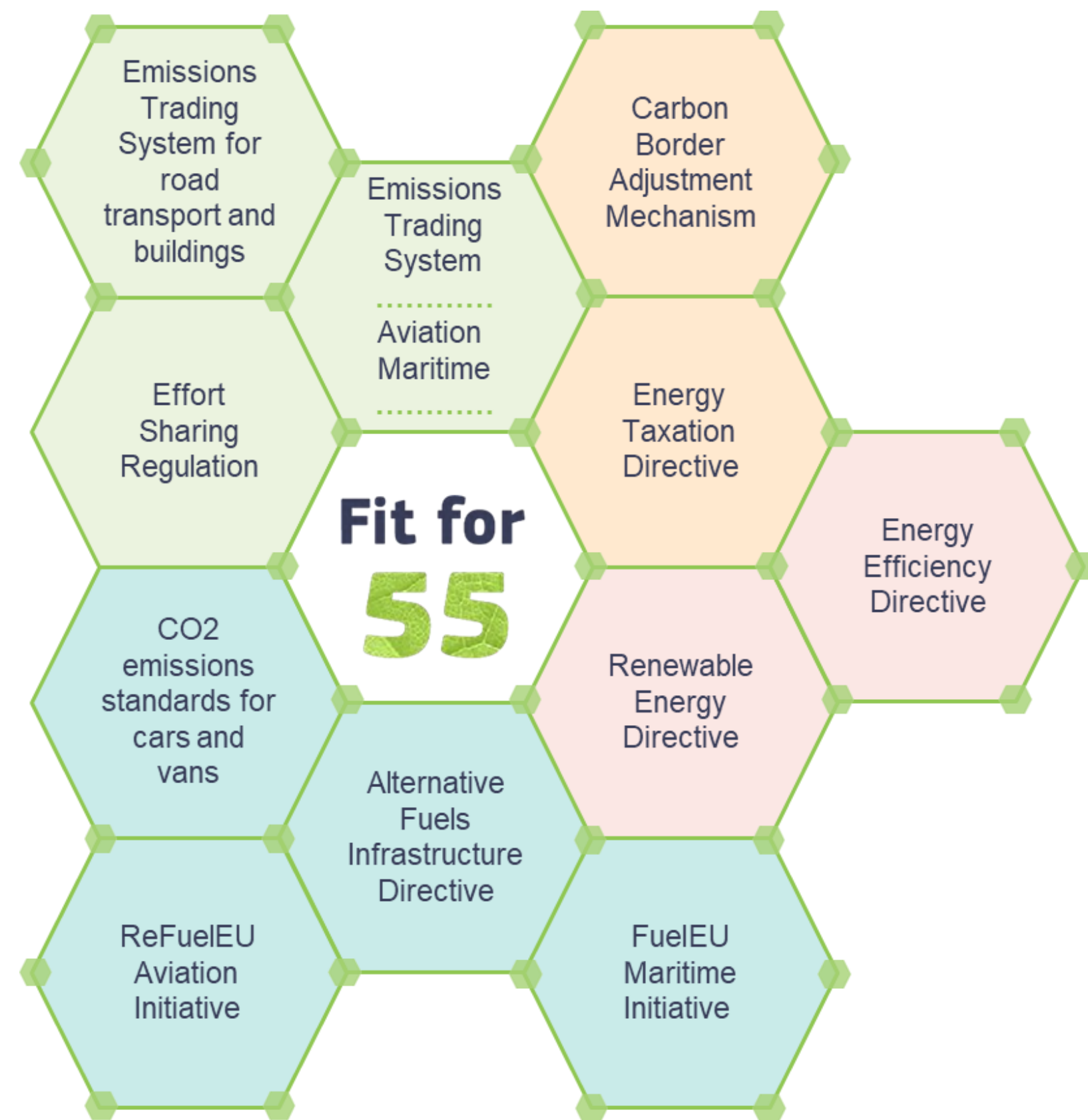
- α) κοινωνικό ταμείο κλιματικής αλλαγής (2025-2032)
- β) η προώθηση επενδύσεων και μέτρων για τη στήριξη των πολιτών
- γ) η διάθεση μέρους των εσόδων από τα δικαιώματα στους τομείς των κτηρίων και μεταφορών,
- δ) η διατήρηση της αρχής της αλληλεγγύης σε Κανονισμό επιμερισμού των προσπαθειών και ΣΕΔΕ,
- ε) η αναδιανομή των δικαιωμάτων,
- στ) ο συνδυασμός κριτηρίων ΑΕΠ και αποδοτικότητας του κόστους,
- ζ) το ενισχυμένο ταμείο εκσυγχρονισμού,
- η) το ενισχυμένο ταμείο καινοτομίας.

Επίτευξη κοινωνικά δίκαιης, ανταγωνιστικής και πράσινης μετάβασης μέχρι το 2030

Ανταγωνιστική μετάβαση:

- (α) η προώθηση του βιομηχανικού μετασχηματισμού,
- (β) η τιμολόγηση του άνθρακα,
- (γ) η αύξηση των δεσμευτικών στόχων στο τομέα της ενέργειας,
- (δ) η προώθηση της καθαρής κινητικότητας και των καυσίμων,
- (ε) η αναθεώρηση των προτύπων CO2 για τα οχήματα και μικρά φορτηγά,
- (στ) η αναθεώρηση του κανονιστικού πλαισίου για τις υποδομές εναλλακτικών καυσίμων
- (ζ) η προώθηση των βιώσιμων καυσίμων

Επίτευξη κοινωνικά δίκαιης, ανταγωνιστικής και πράσινης μετάβασης μέχρι το 2030

Πράσινη μετάβαση:

- α) η προώθηση δράσεων σε τομείς χρήσης γης, δασοπονίας και γεωργίας,
- β) η εισαγωγή φιλόδοξων στόχων για τις φυσικές καταβόθρες της ΕΕ,
- γ) η ενίσχυση των κριτηρίων βιωσιμότητας για τη βιοενέργεια,
- δ) η παροχή κινήτρων για καλές πρακτικές για τη βιομάζα,
- ε) η νέα ενωσιακή στρατηγική για τα δάση.

Αναμενόμενα οφέλη του πακέτου τόσο για την ΕΕ όσο και για τη χώρα μας:

- Μείωση των εκπομπών
- Προώθηση της έρευνας και καινοτομίας
- Αλλαγή προτύπων παραγωγής και κατανάλωσης
- Δημιουργία νέων θέσεων εργασίας
- Αντιμετώπιση της Ενεργειακής Φτώχειας
- Μείωση της εξωτερικής ενεργειακής εξάρτησης
- Βελτίωση της υγείας και ευημερίας
- Ανάδειξη του περιβαλλοντικού προφίλ με πολλαπλά σωρευτικά οφέλη συμπεριλαμβανομένου και του τουρισμού.
- Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας

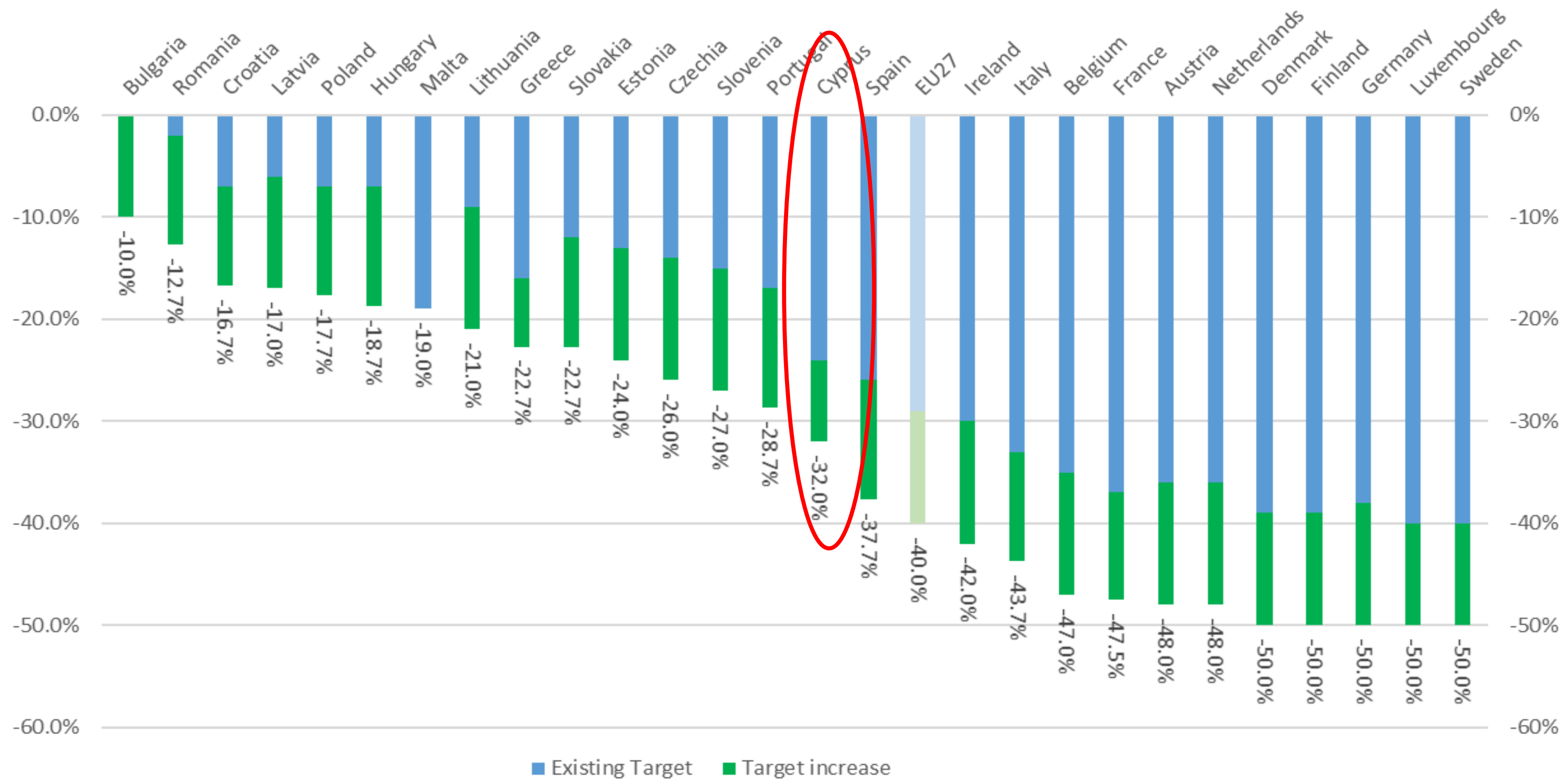
Νομοθετικό Πακέτο Fit-for-55 – Οι Προτάσεις της Ε.Επ.

1. Αναθεώρηση του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών (ΣΕΔΕ/ ETS) της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των αεροπορικών και των θαλάσσιων μεταφορών και του συστήματος αντιστάθμισης και μείωσης των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα για τις διεθνείς αεροπορικές μεταφορές (CORSIA). → Συμβούλιο Υπουργών Περιβάλλοντος
2. Κοινωνικό Ταμείο Κλιματικής Δράσης → Συμβούλιο Υπουργών Περιβάλλοντος – αποφασίστηκε δημιουργία ειδικής ομάδας στο Συμβούλιο
3. Αναθεώρηση του Κανονισμού Επιμερισμού των Προσπαθειών (ESR). → Συμβούλιο Υπουργών Περιβάλλοντος
4. Αναθεώρηση του Κανονισμού σχετικά με τη συμπερίληψη των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου και των απορροφήσεων από δραστηριότητες χρήσης γης, αλλαγής χρήσης γης και δασοπονίας (LULUCF) → Συμβούλιο Υπουργών Περιβάλλοντος
5. Στρατηγική της ΕΕ για τα Δάση → Συμβούλιο Υπουργών Περιβάλλοντος ή Συμβούλιο Υπουργών Γεωργίας και Αλιείας
6. Αναθεώρηση του Κανονισμού σχετικά με τα πρότυπα επιδόσεων για τις εκπομπές CO₂ από καινούργια επιβατικά οχήματα και τα καινούργια ελαφρά επαγγελματικά οχήματα → Συμβούλιο Υπουργών Περιβάλλοντος

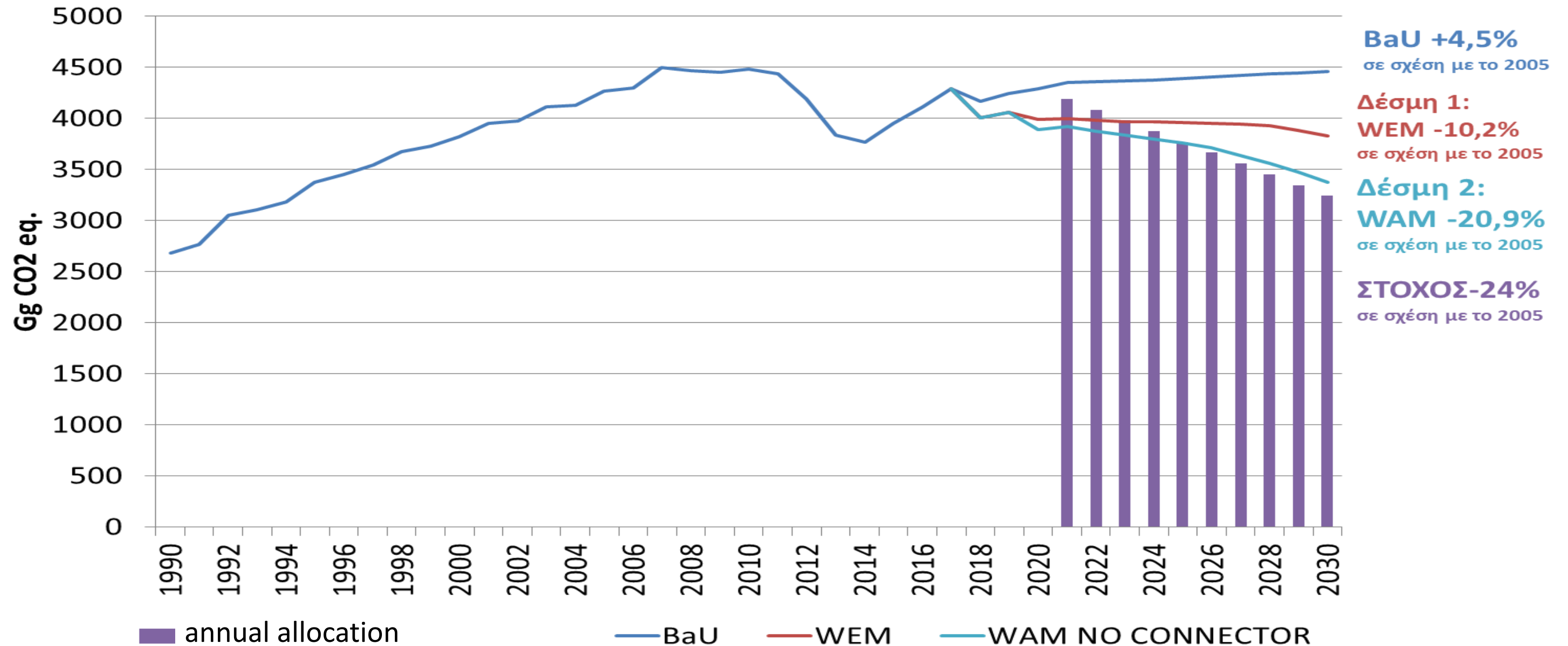
Νομοθετικό Πακέτο Fit-for-55

7. Τροποποίηση της Οδηγίας για τις ΑΠΕ (RED II) → Συμβούλιο Υπουργών Μεταφορών, Τηλεπικοινωνιών και Ενέργειας
8. Τροποποίηση της Οδηγίας για την Ενεργειακή Απόδοση (EED) → Συμβούλιο Υπουργών Μεταφορών, Τηλεπικοινωνιών και Ενέργειας
9. Αναθεώρηση της Οδηγίας για τη φορολόγηση της ενέργειας → Συμβούλιο Υπουργών Οικονομικών και Δημοσιονομικών Θεμάτων
10. Μηχανισμός Συνοριακής Προσαρμογής Άνθρακα (CBAM) → Συμβούλιο Υπουργών Οικονομικών και Δημοσιονομικών Θεμάτων
11. Κανονισμός για την ανάπτυξη υποδομών εναλλακτικών καυσίμων → Συμβούλιο Υπουργών Μεταφορών, Τηλεπικοινωνιών και Ενέργειας
12. Πρωτοβουλία Fuel EU Maritime → Συμβούλιο Υπουργών Μεταφορών, Τηλεπικοινωνιών και Ενέργειας
13. Πρωτοβουλία ReFuel EU Aviation → Συμβούλιο Υπουργών Μεταφορών, Τηλεπικοινωνιών και Ενέργειας

Αναθεώρηση του Κανονισμού Επιμερισμού των Προσπαθειών (ESR)

Κύπρος - Υφιστάμενη Κατάσταση – Κανονισμός για Επιμερισμό των Προσπαθειών: Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα 2021-2030

1. Αναθεώρηση του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών (ΣΕΔΕ/ ETS) της ΕΕ

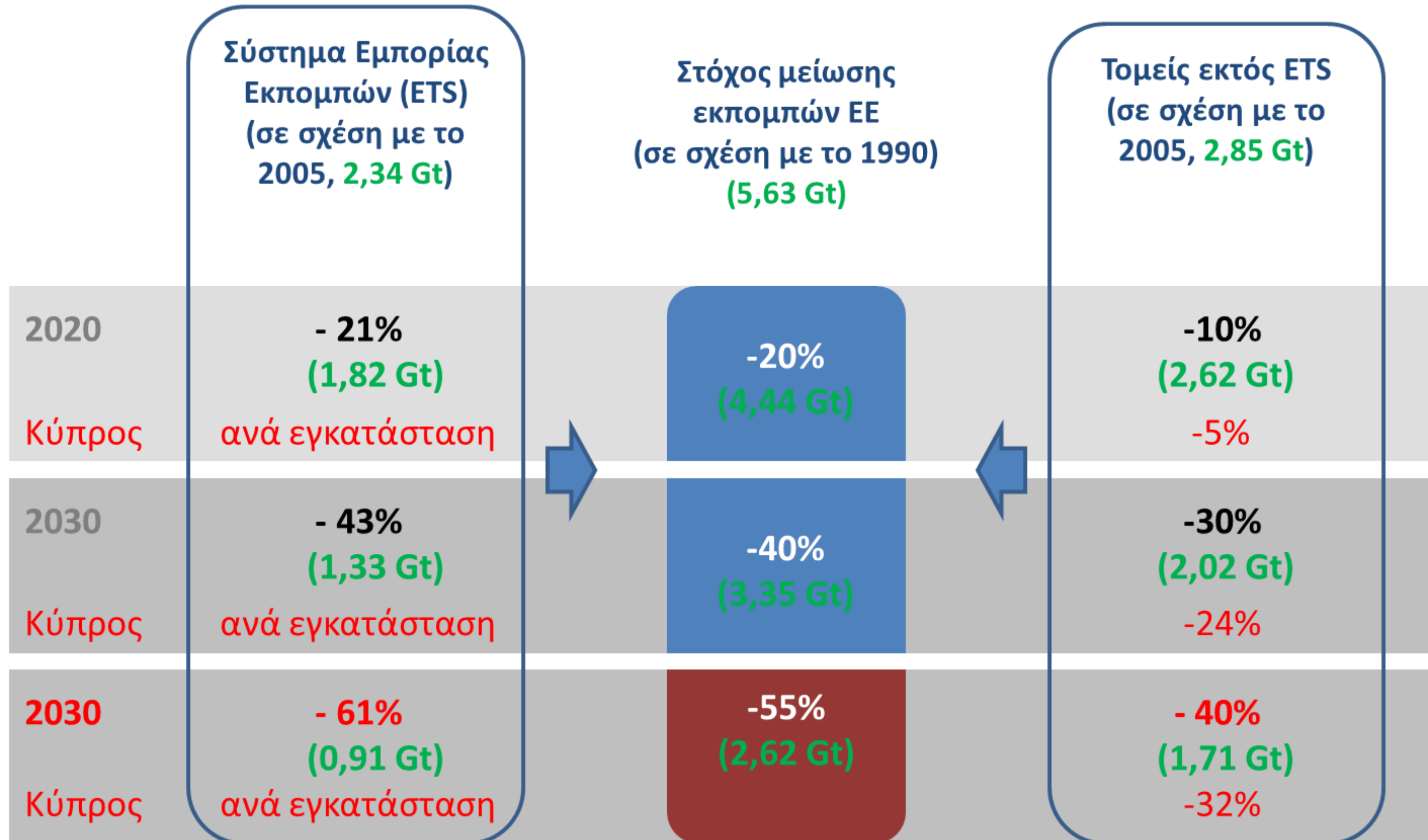
Αναθεώρηση του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών (ΣΕΔΕ/ ETS) της ΕΕ

Στόχος της αναθεώρησης: Η Ενίσχυση και επέκταση του σε νέους τομείς / αξιοποίηση πόρων για καινοτομία και μετάβαση σε καθαρότερες παραγωγικές διαδικασίες / αναπροσαρμογή για την υλοποίηση του στόχου 55%

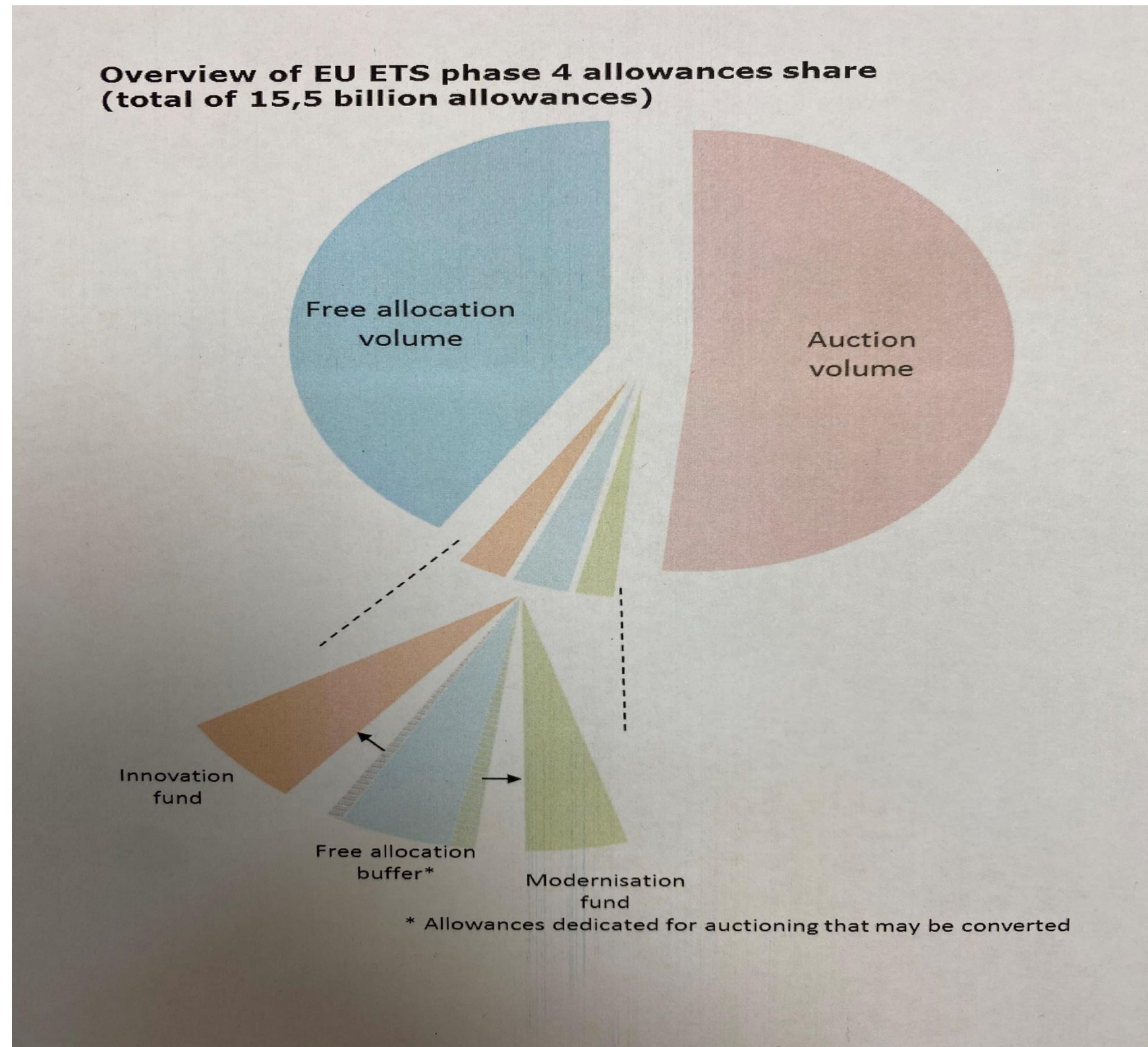
Βασικά στοιχεία Υφιστάμενης Οδηγίας

- ΚΜ ΕΕ, Ισλανδία, Λιχτενστάιν και Νορβηγία. Παρόμοια συστήματα λειτουργούν ή είναι υπό διαμόρφωση σε Καναδά, Κίνα, Ιαπωνία, Νότια Κορέα, Ελβετία και ορισμένες πολιτείες στις ΗΠΑ.
- Αφορά συγκεκριμένα αέρια του θερμοκηπίου, ήτοι: (α) CO₂, (β) N₂O (υποξείδιο του αζώτου το οποίο χρησιμοποιείται για την παραγωγή νιτρικού, αδιπικού, γλυοξιλικού και γλυοξαλικού οξέος, (γ) PFCs (υπεροφθορανθράκων για την παραγωγή αλουμινίου)
- Αφορά περίπου 10.000 εγκαταστάσεις ηλεκτροπαραγωγής, βιομηχανίας και δραστηριότητες αεροπορίας (μέχρι 31.12.2023 περιλαμβάνονται μόνο πτήσεις εντός ΕΕΑ)
- Στηρίζεται στο σύστημα ανώτατων ορίων και εμπορίας (CAP and Trade). Κάθε δραστηριότητα μπορεί να εκπέμπει ένα ανώτερο όριο συγκεκριμένων αέριων του θερμοκηπίου (GHG). Αυτό το όριο με τη πάροδο του χρόνου μειώνεται. Αν μια δραστηριότητα εκπέμπει περισσότερο από το όριο θα πρέπει να αγοράσει δικαιώματα από το ΣΕΔΕ αν εκπέμπει λιγότερο μπορεί είτε να κρατήσει το περίσσειμα για επόμενο έτος ή να το πουλήσει.
- Ξεκίνησε να λειτουργεί από το 2005 και τώρα είναι στη 4^η φάση (2020-2030). Έχει υποστεί διάφορες αναθεωρήσεις με τελευταία το 2018.

Αναθεώρηση του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών (ΣΕΔΕ/ ETS) της ΕΕ

Αναθεώρηση του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών (ΣΕΔΕ/ ETS) της ΕΕ

Κύπρος - Υφιστάμενη Κατάσταση – Σύστημα Εμπορίας Εκπομπής Αερίων του Θερμοκηπίου

- **Σταθερές Εγκαταστάσεις**

Παραγωγή Ηλεκτρισμού με συμβατικά καύσιμα (με μηδενική δωρεάν κατανομή) (3 εγκαταστάσεις)

Παραγωγή Τσιμέντου (1 εγκατάσταση)

Παραγωγή Τούβλων/ Κεραμιδιών (5 εγκαταστάσεις)

- **Αεροπορικές Δραστηριότητες**

Εντεταλμένο Κράτος για 5 φορείς εκμετάλλευσης αεροσκαφών

- **Έσοδα Δημοπράτησης ΚΔ**

Περίοδος (2013 – 2020): 103 εκ. Ευρώ (με μέση τιμή δικαιώματος 11 Ευρώ)

Περίοδος (2021 – 2030): 670 εκ. Ευρώ (με πρόβλεψη τιμής δικαιώματος 50 Ευρώ)

Κύπρος - Υφιστάμενη Κατάσταση – Σύστημα Εμπορίας Εκπομπής Αερίων του Θερμοκηπίου

Πως προκύπτει ο αριθμός δημοπράτησης για την περίοδο 2021 - 2030:

- How the auctioned allowances are distributed among the Member States

For phase 4 of the EU ETS, the Member States' auction shares of general allowances and aviation allowances are published in Commission Decision (EU) 2020/2166 of 17 December 2020. They were established in accordance with the following rules of the ETS Directive:

- *General allowances*

In phase 4 of the EU ETS, 90% of the general allowances to be auctioned are distributed among all Member States and EEA-EFTA States on the basis of their share of verified emissions from EU ETS installations in 2005 or the average of the 2005-2007 period, whichever one is the highest. Special rules apply to Member States that joined after 2005. The rest are distributed among certain Member States (indicated in Annex IIa of the ETS Directive) for the purposes of solidarity, growth and interconnections within the Union.

Auction share for Cyprus of the allowances issued pursuant to Chapter III (general allowances) of Directive 2003/87/EC: **0,287177271 %**

- *Aviation allowances*

The aviation auction shares of the Member States are proportionate to their share in the total attributed aviation emissions for all Member States for a reference year. For phase 4, the reference year is 2018 and data from Eurocontrol was used to calculate these aviation auction shares.

Auction share for Cyprus of the allowances issued pursuant to Chapter II (aviation allowances) of Directive 2003/87/EC: **0,698769072 %**

Κύπρος - Υφιστάμενη Κατάσταση – Σύστημα Εμπορίας Εκπομπής Αερίων του Θερμοκηπίου

Ποια κριτήρια ισχύουν για την κατανομή των αερομεταφορών στα κράτη μέλη (εντεταλμένο Κράτος Μέλος)
(Οδηγία 2008/101)

- **Εντεταλμένο Κράτος Μέλος**

Το εντεταλμένο κράτος μέλος ως προς έναν φορέα εκμετάλλευσης αεροσκαφών είναι:

α) το κράτος μέλος που χορήγησε την άδεια εκμετάλλευσης για τον συγκεκριμένο φορέα εκμετάλλευσης αεροσκαφών· και

β) σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, το κράτος μέλος με το υψηλότερο κατ' εκτίμηση επίπεδο αποδιδόμενων στην αεροπορία εκπομπών από πτήσεις που πραγματοποιήθηκαν από τον συγκεκριμένο φορέα εκμετάλλευσης αεροσκαφών κατά το έτος αναφοράς (2010).

Αναθεώρηση του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών (ΣΕΔΕ/ ETS) της ΕΕ

Η μέχρι σήμερα συνεισφορά του ΣΕΔΕ έχει αξιολογηθεί ως ιδιαίτερα θετική καθώς έχει οδηγήσει σε μείωση 42,8% των συνολικών εκπομπών από σταθερές εγκαταστάσεις. Το 2019 η μείωση ανήλθε στο 9% σε σχέση με το 2018, και το 2020 σε 13% σε σχέση με το 2019.

Βασικά στοιχεία της προτεινόμενης αναθεώρησης αποτελούν:

- (α) ο νέος στόχος για τη **μείωση των εκπομπών σε 61%** έναντι του υφιστάμενου στόχου 43%,
- (β) η αύξηση του **ετήσιου ρυθμού μείωσης εκπομπών (linear reduction factor) κατά 4,2%** αντί για 2,2% από το 2024, μετά από εφάπαξ μείωση του συνολικού ανώτατου ορίου εκπομπών κατά 117 εκατομμύρια δικαιώματα (αλλαγή βάσης) (one-off cap reduction).
- (γ) η αναθεώρηση του αποθεματικού για τη σταθερότητα της αγοράς (ξεχωριστή νομοθετική πράξη) και η ενίσχυση του προκειμένου να απορροφήσει ταχύτερα το ιστορικό πλεόνασμα δικαιωμάτων και να διασφαλίσει τη σταθερότητα της αγοράς,
- (δ) η σταδιακή κατάργηση των δωρεάν δικαιωμάτων εκπομπών για τον τομέα των αερομεταφορών και η ευθυγράμμιση με το παγκόσμιο σύστημα αντιστάθμισης και μείωσης των εκπομπών CO₂ για τις διεθνείς αεροπορικές μεταφορές (CORSIA).
- (ε) η συμπερίληψη των εκπομπών από τις **θαλάσσιες μεταφορές στο ΣΕΔΕ**.

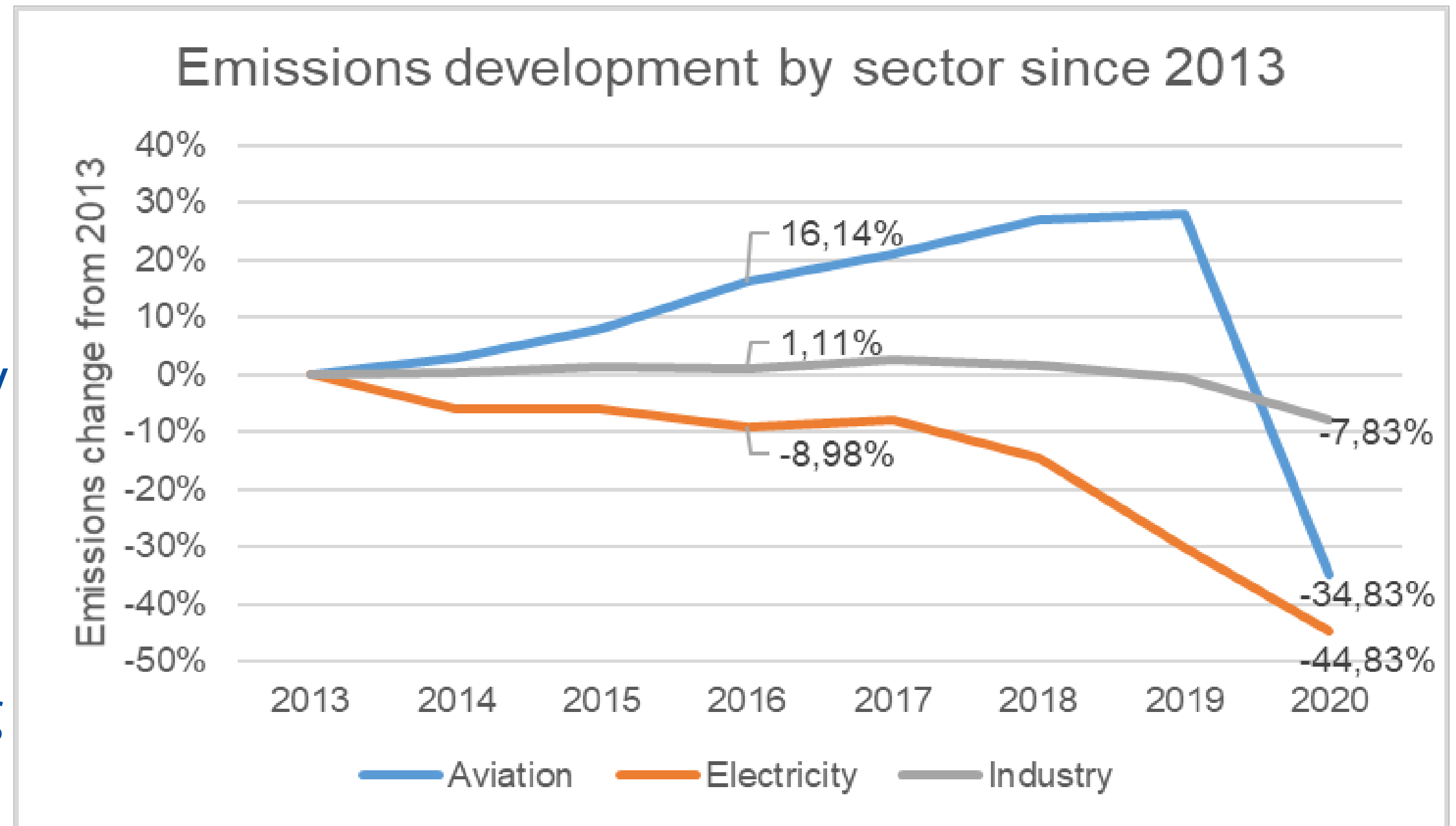
Αναθεώρηση του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών (ΣΕΔΕ/ ETS) της ΕΕ

- στ) η συμπερίληψη των εκπομπών από τα καύσιμα που χρησιμοποιούνται στις **οδικές μεταφορές και τα κτήρια**, μέσω ενός ξεχωριστού συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών.
- (ζ) η νέα νομοθετική πρόταση για δημιουργία **κοινωνικού ταμείου για το κλίμα (ΚΤΚ)**.
- (η) το **Ταμείο Καινοτομίας** θα αυξηθεί από 450 εκατ. δικαιώματα για το 2021-2030 σε 650 εκατ. δικαιώματα (εκ των οποίων τα 150 εκατ. δικαιώματα από το νέο ΣΕΔΕ από τις οδικές μεταφορές και τα κτήρια)
- (θ) η αύξηση του Ταμείου Εκσυγχρονισμού με συμμετοχή επιπλέον ΚΜ (η Κύπρος ΔΕΝ συμπεριλαμβάνεται)
- (ι) τα ΚΜ θα πρέπει να δαπανούν τα έσοδά τους από πλειστηριασμούς από την εμπορία εκπομπών κατά 100% σε έργα που σχετίζονται με το κλίμα και την ενέργεια, συμπεριλαμβανομένης της απανθρακοποίησης στους τομείς των οδικών μεταφορών και των κτιρίων.

Αναθεώρηση του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών (ΣΕΔΕ/ ETS) της ΕΕ

Το EU ETS έχει καλή απόδοση στη μείωση εκπομπών

- Το 2020, οι εκπομπές μειώθηκαν κατά 13% σε σύγκριση με το 2019
- Το 2019 οι εκπομπές μειώθηκαν κατά 9% σε σύγκριση με το 2018
- Από την έναρξη του ETS το 2005, οι συνολικές εκπομπές από τις σταθερές εγκαταστάσεις μειώθηκαν κατά 43%

Αναθεώρηση του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών (ΣΕΔΕ/ ETS) της ΕΕ

Δωρεάν κατανομή δικαιωμάτων – Προτεινόμενες αλλαγές

- **Η δωρεάν κατανομή** εξακολουθεί να βασίζεται σε σημεία αναφοράς (benchmarks). Καμία αλλαγή στο μερίδιο δωρεάν κατανομής (43% + 3% buffer)
- **Προβλέπεται στοχευμένη δωρεάν κατανομή:** Το μέγιστο ετήσιο ποσοστό μείωσης των δεικτών αναφοράς αυξήθηκε σε 2,5% (επί του παρόντος 1,6%). Μετατοπίζει περισσότερη δωρεάν κατανομή σε τομείς που είναι πιο δύσκολο να μειωθούν οι εκπομπές
- **Διευρύνεται το εύρος των benchmarks :** Οι εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούν τεχνολογίες χαμηλών ή μηδενικών εκπομπών άνθρακα ενδέχεται στο μέλλον να επωφεληθούν από δωρεάν κατανομή συμπεριλαμβανομένου της ανάπτυξης νέων τεχνολογιών, όπως το πράσινο υδρογόνο ή ο χάλυβας με βάση το υδρογόνο
- **Προϋπόθεση για προσπάθειες για την απαλλαγή από τον άνθρακα:** μείωση κατά 25% της δωρεάν κατανομής για εγκαταστάσεις που δεν εφαρμόζουν οικονομικά αποδοτικά μέτρα που προσδιορίζονται σε ελέγχους ενεργειακής απόδοσης ή ισοδύναμα μέτρα

Αναθεώρηση του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών (ΣΕΔΕ/ ETS) της ΕΕ

Προστασία από τον κίνδυνο διαρροής άνθρακα - Προτεινόμενες αλλαγές

- Η δωρεάν κατανομή στο πλαίσιο του ETS και ο προτεινόμενος μηχανισμός συνοριακής προσαρμογής άνθρακα (CBAM) αλληλοσυνδέονται: Για να διασφαλιστεί η συμβατότητα με τις διεθνείς υποχρεώσεις της ΕΕ και να διατηρηθούν τα κίνητρα για μείωση των εκπομπών, η δωρεάν κατανομή θα καταργηθεί σταδιακά καθώς ο μηχανισμός CBAM θα εισαχθεί σταδιακά σε επιλεγμένους τομείς
- Η δωρεάν κατανομή θα μειώνεται κατά 10% ετησίως για τους τομείς CBAM μεταξύ 2026 και 2035
- Οι βιομηχανικοί τομείς CBAM είναι οι ακόλουθοι: σίδηρος & χάλυβας, τσιμέντο, λιπάσματα και αλουμίνιο. Αντιπροσωπεύουν περίπου το 50% της συνολικής δωρεάν κατανομής κατά την περίοδο 2021-2025
- Η δωρεάν κατανομή δεν παρέχεται πλέον σε αυτούς τους τομείς, τα αντίστοιχα δικαιώματα που προκύπτουν πλειστηριάζονται και τα έσοδα ενισχύουν το Ταμείο Καινοτομίας

Αναθεώρηση του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών (ΣΕΔΕ/ ETS) της ΕΕ

Επιτάχυνση των επενδύσεων σε καινοτομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και βελτιωμένη χρήση εσόδων από δημοπρασίες – Προτεινόμενες Αλλαγές

- **Αύξηση του Ταμείου Καινοτομίας από 450 σε 650 εκατομμύρια δικαιώματα:** 150 από τα επιπλέον 200 εκατομμύρια δικαιώματα από το νέο σύστημα εμπορίας εκπομπών για οδικές μεταφορές και κτίρια
- Επίσης, δικαιώματα που διαφορετικά θα κατανέμονταν δωρεάν σε βιομηχανικούς τομείς που καλύπτονται από τον μηχανισμό συνοριακής προσαρμογής άνθρακα θα προστεθούν στο **Ταμείο Καινοτομίας** από το 2026 έως το 2030
- Αναθεώρηση της χρήσης εσόδων από πλειστηριασμούς: **δέσμευση για τα κράτη μέλη να χρησιμοποιούν το σύνολο των εσόδων τους για δράσεις που αφορούν το κλίμα και την ενέργεια (συμπεριλαμβανομένων των σχετικών κοινωνικών παροχών)**

Αναθεώρηση του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών (ΣΕΔΕ/ ETS) της ΕΕ

Προώθηση ενεργειακού μετασχηματισμού στα κράτη μέλη χαμηλού εισοδήματος – Προτεινόμενες αλλαγές

- Αύξηση του Ταμείου Εκσυγχρονισμού κατά επιπλέον 2,5% του ανώτατου ορίου.
- Η ανανέωση κατανέμεται σύμφωνα με τα κριτήρια επιλεξιμότητας
- Δικαιούχοι του Ταμείου Εκσυγχρονισμού: Βουλγαρία, Κροατία, Τσεχία, Εσθονία, Λετονία, Λιθουανία, Ουγγαρία, Πολωνία, Ρουμανία και Σλοβακία και επιπλέον Ελλάδα, Πορτογαλία
- Διατηρείται η ανακατανομή πρόσθετων δικαιωμάτων σε 16 κράτη μέλη χαμηλού εισοδήματος για λόγους αλληλεγγύης - Δικαιούχοι: οι παραπάνω και επιπλέον Κύπρος, Μάλτα, Σλοβενία και Ισπανία

Αναθεώρηση του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών (ΣΕΔΕ/ ETS) της ΕΕ

Εμπορία εκπομπών για κτίρια και οδικές μεταφορές (BRT)

- Οι άμεσες εκπομπές κτιρίων και οδικών μεταφορών ευθύνονται για το 30% του συνόλου των αερίων του θερμοκηπίου και περισσότερο από το 50% των εκπομπών βάσει του κανονισμού για τον επιμερισμό των προσπαθειών (ESR)
- Και στους δύο τομείς οι εκπομπές αυξήθηκαν μεταξύ 2014 και 2019 (των κτιρίων κατά 2% και των οδικών μεταφορών κατά 7%)
- Οι τομείς που υπάγονται στο EU ETS μειώνουν τις εκπομπές ταχύτερα από τους τομείς εκτός του ETS και οι εκτιμήσεις για το 2030 με βάση τα NECP των κρατών μελών επιβεβαιώνουν αυτήν την τάση (-51% τομείς ETS, -31% τομείς εκτός του ETS το 2030 σε σύγκριση με το 2005)
- Ξεχωριστό σύστημα εμπορίας εκπομπών για κτίρια και οδικές μεταφορές

Αναθεώρηση του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών (ΣΕΔΕ/ ETS) της ΕΕ

Εμπορία εκπομπών κτιρίων και οδικών μεταφορών: Πώς προβλέπεται να λειτουργεί:

- Σύστημα, που ρυθμίζει τους προμηθευτές καυσίμων και όχι τους τελικούς καταναλωτές
- Αξιοποιεί υφιστάμενες διατάξεις που ρυθμίζουν τις φορολογικές αποθήκες και τους προμηθευτές καυσίμων για ειδικούς φόρους κατανάλωσης, προκειμένου να μειωθεί η διοικητική επιβάρυνση και το κόστος για τις ρυθμιζόμενες οντότητες και τις διοικητικές αρχές
- Σε ορισμένες περιπτώσεις (π.χ. άνθρακας) υπάρχει ειδική ευελιξία για τα ΚΜ
- Οι εκπομπές θα προσδιορίζονται έμμεσα μέσω των ποσοτήτων καυσίμου που διατίθενται στην αγορά

Αναθεώρηση του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών (ΣΕΔΕ/ ETS) της ΕΕ

Εμπορία εκπομπών κτιρίων και οδικών μεταφορών: Πώς προβλέπεται να λειτουργεί:

- Από το 2026 τα δικαιώματα για κτίρια και οδικές μεταφορές θα κατανέμονται μόνο μέσω πλειστηριασμού, χωρίς δωρεάν κατανομή
- Αιτιολογία: Οι τομείς BRT δεν εκτίθενται σε κίνδυνο διαρροής άνθρακα και ο πλειστηριασμός είναι η πιο οικονομικά αποδοτική μέθοδος κατανομής, αποφεύγει επίσης τα απροσδόκητα κέρδη
- Όλα τα έσοδα δημοπρασίας ΚΜ θα δαπανηθούν για σκοπούς που σχετίζονται με το κλίμα και την ενέργεια, συμπεριλαμβανομένων
  - σχετικά με τα μέτρα αντιμετώπισης των προκλήσεων της μείωσης των εκπομπών των οδικών μεταφορών και κτίρια
  - για την αντιμετώπιση των κοινωνικών επιπτώσεων και προκλήσεων

Αναθεώρηση του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών (ΣΕΔΕ/ ETS) της ΕΕ

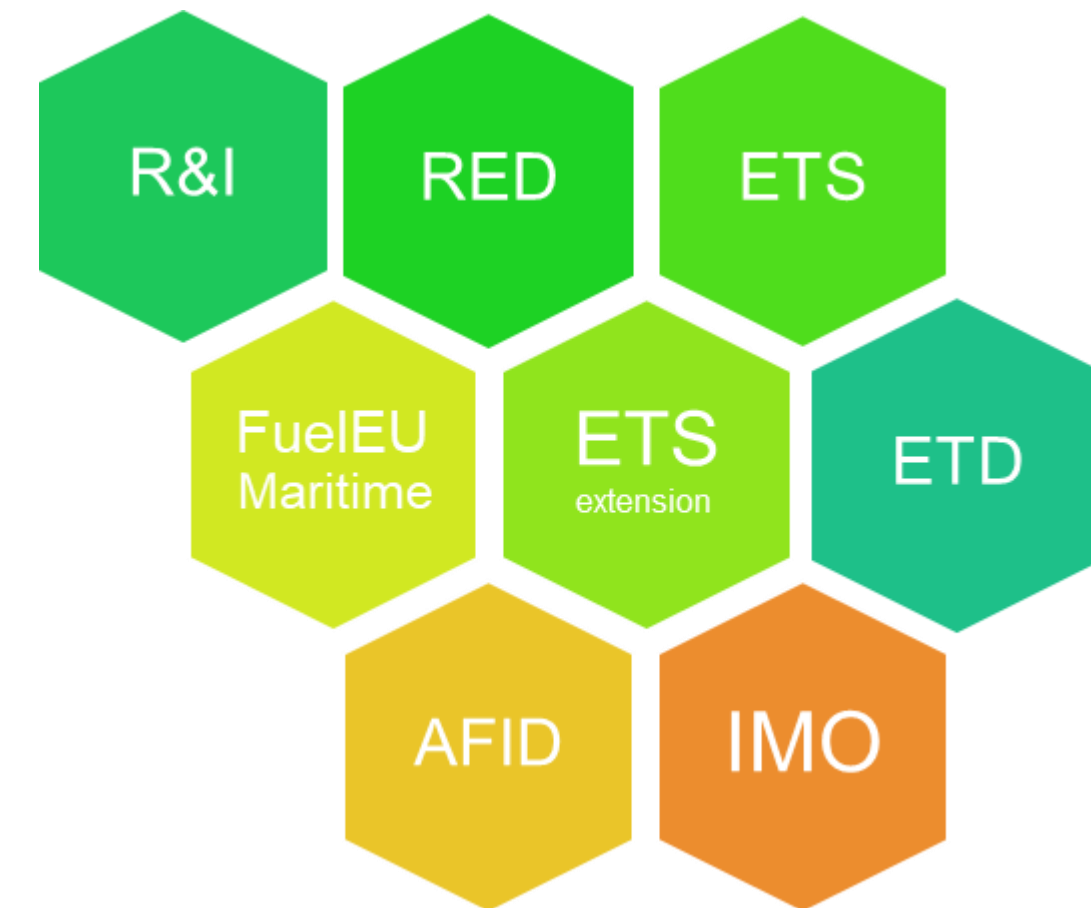
Επέκταση του ETS στις θαλάσσιες μεταφορές: Το Πλαίσιο

- Όλοι οι τομείς πρέπει να συμβάλουν στη μετάβαση χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και στη συμφωνία του Παρισιού
- Οι θαλάσσιες μεταφορές διαδραματίζουν κρίσιμο ρόλο στην οικονομία της ΕΕ (75% του εξωτερικού εμπορίου της ΕΕ, 31% του εσωτερικού εμπορίου της ΕΕ, 400 εκατομμύρια επιβάτες)
- Οι εκπομπές CO₂ στις θαλάσσιες μεταφορές στην ΕΕ είναι σημαντικές (αντιστοιχούν στο 3-4% των εκπομπών της ΕΕ) και αναμένεται να αυξηθούν σημαντικά (+ 34% σε επίπεδο ΕΕ έως το 2050 σε σύγκριση με το 2015)

Αναθεώρηση του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών (ΣΕΔΕ/ ETS) της ΕΕ

Επέκταση του ETS στις θαλάσσιες μεταφορές: Εξελίξεις πολιτικής της ΕΕ

- Regulation (EU) 2015/757 on the monitoring, reporting and verification of CO₂ emissions from maritime transport
- Revised 2018 ETS legislation: *“Action from the IMO or the Union should start from 2023, incl. preparatory work on adoption and implementation and due consideration being given by all stakeholders.”*
- European Green Deal & Sustainable and Smart mobility strategy: need to implement a basket of EU measures along with action at the International Maritime Organization, including the ETS extension to maritime transport.

Αναθεώρηση του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών (ΣΕΔΕ/ ETS) της ΕΕ

Επέκταση του ETS στις θαλάσσιες μεταφορές: Πεδίο εφαρμογής

- Καλύπτει περίπου τα 2/3 των εκπομπών CO₂ που σχετίζονται με τις θαλάσσιες μεταφορές της ΕΕ
  - όλες οι εκπομπές CO₂ από ταξίδια εντός της ΕΕ (εντός της ΕΕ)
  - 50% των εκπομπών CO₂ από ταξίδια που ξεκινούν ή τελειώνουν εκτός ΕΕ (εκτός ΕΕ)
  - όλες οι εκπομπές CO₂ όταν τα πλοία είναι ελλιμενισμένα σε λιμένες της ΕΕ
- Καλύπτει όλα τα μεγάλα πλοία (άνω των 5.000 ολικής χωρητικότητας) ανεξάρτητα από τη σημαία
- Ρύθμιση των ίδιων εταιρειών με εκείνες που εφαρμόζουν τον κοινοτικό κανονισμό θαλάσσιων μεταφορών MRV (περίπου 1600 οντότητες)

Αναθεώρηση του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών (ΣΕΔΕ/ ETS) της ΕΕ

Επέκταση του ETS στις θαλάσσιες μεταφορές: Ορισμοί

‘shipping company’ means the shipowner or any other organisation or person, such as the manager or the bareboat charterer, that has assumed the responsibility for the operation of the ship from the shipowner and that, on assuming such responsibility, has agreed to take over all the duties and responsibilities imposed by the International Management Code for the Safe Operation of Ships and for Pollution Prevention, set out in Annex I to Regulation (EC) No 336/2006 of the European Parliament and of the Council(*);

‘administering authority in respect of a shipping company’ means the authority responsible for administering the EU ETS in respect of a shipping company in accordance with Article 3gd;”;

Με βάση τη σχετική Μελέτη αντικτύπου (βλέπε σημείο 18.3 σελ. 149) προβλέπεται κατανομή 35 shipping companies για την Κύπρο.

Αναθεώρηση του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών (ΣΕΔΕ/ ETS) της ΕΕ

Επέκταση του συστήματος ETS στις θαλάσσιες μεταφορές - Διαδικασία

- Ίδια βασική αρχή με τους άλλους τομείς ETS - οι ναυτιλιακές εταιρείες θα πρέπει να αγοράσουν και να παραδώσουν δικαιώματα εκπομπής ETS για κάθε τόνο των αναφερόμενων εκπομπών CO₂
- Οι κανόνες παρακολούθησης, αναφοράς και επαλήθευσης βασίζονται στο σύστημα MRV θαλάσσιων μεταφορών της ΕΕ αλλά με νέο ρόλο που δίνεται στις διαχειριστικές αρχές (σχέδια παρακολούθησης, συγκεντρωτικές εκπομπές σε επίπεδο εταιρείας)
- Χωρίς δωρεάν κατανομές αλλά παράδοση σταδιακής αποζημίωσης
  - 20% των επαληθευμένων εκπομπών για το 2023
  - 45% των επαληθευμένων εκπομπών για το 2024
  - 70% των επαληθευμένων εκπομπών για το 2025
  - 100% των επαληθευμένων εκπομπών για το 2026 και μετά

Αναθεώρηση του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών (ΣΕΔΕ/ ETS) της ΕΕ

Επέκταση του συστήματος ETS στις θαλάσσιες μεταφορές

Επιβολή

- Μπορεί να μην επιτραπεί η είσοδος στους λιμένες της ΕΕ βάσει των κανόνων EU ETS σχετικά με τις κυρώσεις και τα πλοία, όπου η υπεύθυνη ναυτιλιακή εταιρεία δεν έχει παραδώσει τα απαραίτητα δικαιώματα για δύο ή περισσότερα συνεχόμενα έτη

Ρήτρα Αναθεώρησης

- Παρακολούθηση της εφαρμογής των κανόνων που ισχύουν για το ναυτιλιακό τομέας
- Να ληφθούν υπόψη οι σχετικές εξελίξεις στο επίπεδο του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού (ΙΜΟ)

Αναθεώρηση του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών (ΣΕΔΕ/ ETS) της ΕΕ

Αερομεταφορές: έκθεση για το ICAO CORSIA και το κόστος που πέρασε, απαιτείται από το ΕΚ και το Συμβούλιο

- Η μελέτη στην οποία βασίστηκε η εκτίμηση αντικτύπου της αεροπορίας ETS αξιολογήθηκε λεπτομερώς, μεταξύ άλλων
  - Η περιβαλλοντική φιλοδοξία και ακεραιότητα του CORSIA
  - Εκτελεσιμότητα, επίπεδο συμμετοχής, διαφάνεια, ποιότητα αντισταθμίσεων στην CORSIA
  - Η ικανότητα των αεροπορικών εταιρειών να περνούν το κόστος άνθρακα
- Η εκτίμηση επιπτώσεων περιέχει επίσης τις επίσημες εκθέσεις για αυτά τα ζητήματα, όπως απαιτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο(Άρθρο 28β παράγραφος 2: σημεία 1 και 2 · άρθρο 3δ παράγραφος 2: σημείο 3)

Αναθεώρηση του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών (ΣΕΔΕ/ ETS) της ΕΕ

ETS στις αερομεταφορές και CORSIA

- Εφαρμογή της CORSIA της ICAO μέσω της οδηγίας EU ETS
- EU ETS για ενδοευρωπαϊκές πτήσεις (συμπεριλαμβανομένων των Ηνωμένων Πολιτειών και της CH), CORSIA για εξω-ευρωπαϊκές
  - Διατήρηση της φιλοδοξίας του ETS της ΕΕ, ισχύει γενικός παράγοντας γραμμικής μείωσης ETS της ΕΕ
  - Εφαρμογή της ΚΟΡΣΙΑ, με κίνητρα, για πτήσεις προς / από τρίτες χώρες συμμετέχοντας στην CORSIA
  - Χρήση μονάδων που προέρχονται από χώρες που συμμετέχουν στην ΚΟΡΣΙΑ (όρος ισχύει από το 2027) και συμβαλλόμενο μέρος στη Συμφωνία των Παρισίων και αποφύγετε τη διπλή μέτρηση
  - Διασφάλιση ίσων όρων ανταγωνισμού και διατήρηση της ανταγωνιστικότητας των αεροπορικών εταιρειών της ΕΕ: ίδιες συνθήκες στις ίδιες διαδρομές

Αναθεώρηση του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών (ΣΕΔΕ/ ETS) της ΕΕ

Αερομεταφορές: Κατάργηση της δωρεάν κατανομής

Γρήγορη μείωση της δωρεάν κατανομής, πλήρης δημοπρασία από το 2027

- Περιορισμένος κίνδυνος διαρροής άνθρακα
- Το κόστος μεταφέρεται από το 2012
- Ίση μεταχείριση στις διαδρομές
- Το καπάκι της αεροπορίας καθορίζεται στα τρέχοντα επίπεδα και εφαρμόζεται ο γραμμικός συντελεστής μείωσης, η δωρεάν κατανομή είναι ένα μειούμενο μέρος του
- Διανομή δωρεάν κατανομής κατά τη σταδιακή κατάργηση βάσει των εκπομπών 2023 (επί του παρόντος: δεδομένα τονοχιλιόμετρου 2010)

Αναθεώρηση του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών (ΣΕΔΕ/ ETS) της ΕΕ

ETS στις αερομεταφορές και CORSIA: Ξεχωριστή πρόταση σχετικά με την κοινοποίηση της CORSIA

- Τα κράτη μέλη θα πρέπει να κοινοποιήσουν στις αεροπορικές εταιρείες την αντιστάθμιση της CORSIA για εκπομπές 2021 έως τις 30 Νοεμβρίου 2022
- 2021 Η αντιστάθμιση της CORSIA σχεδόν σίγουρα θα είναι μηδενική:
  - Η βασική γραμμή για τον υπολογισμό είναι το 2019 για την πιλοτική φάση CORSIA (2021-2023)
  - Το 2019 ήταν το έτος με τις υψηλότερες εκπομπές αεροπορικών μεταφορών
  - Κατάρρευση της κυκλοφορίας λόγω του COVID-19, δεν αναμένεται ανάκαμψη πριν από το 2024
- Η πρόταση θεσπίζει τη νομική βάση για τα κράτη μέλη να κοινοποιούν το μηδενικό συμψηφισμό
- Η πρόταση πρέπει να εγκριθεί όταν υπάρχει βεβαιότητα σχετικά με το επίπεδο των εκπομπών του 2021 (μετά τον Ιανουάριο του 2022)

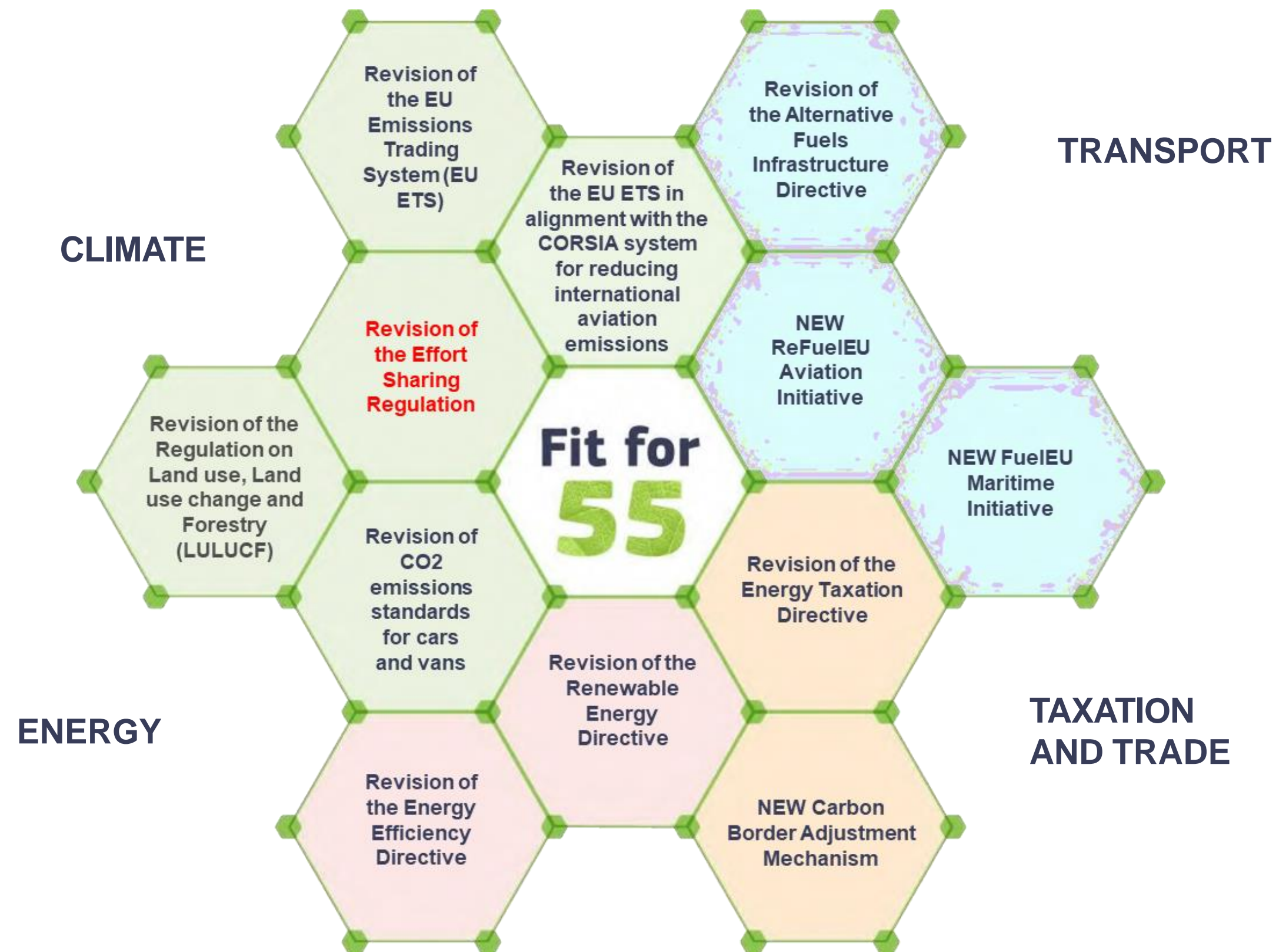
Αναθεώρηση του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών (ΣΕΔΕ/ ETS) της ΕΕ

Συμπεράσματα

- Η εμπορία εκπομπών είναι ένα βασικό μέσο για την επίτευξη μειώσεων κατά 50% των αερίων του θερμοκηπίου, με συνεκτικό τρόπο
- Ενισχυμένο EU ETS για σταθερές εγκαταστάσεις (ισχύς, κεντρική θερμότητα, βιομηχανία)
- Συνεχής προστασία της βιομηχανίας από τον κίνδυνο διαρροής άνθρακα με σύνδεση με τον νέο μηχανισμό προσαρμογής συνόρων άνθρακα και αυξημένο Ταμείο Καινοτομίας
- Οι αεροπορικές μεταφορές εντός της ΕΕ παραμένουν στο EU ETS, με προσαρμοσμένο όριο και σταδιακή κατάργηση της δωρεάν κατανομής
- Οι θαλάσσιες μεταφορές προτείνονται να συμπεριληφθούν στο EU ETS
- Το αποθεματικό σταθερότητας της αγοράς προσαρμόστηκε ώστε να αντικατοπτρίζει τα διδάγματα που αποκτήθηκαν και το πλαίσιο-στόχος -55%
- Η Εμπορία εκπομπών προτείνεται για κτίρια και οδικές μεταφορές
- Η ΕΕ έχει δεσμευτεί για μια κοινωνικά δίκαιη μετάβαση που δεν αφήνει κανέναν πίσω: προτεινόμενη συμπλήρωση του Ταμείου Εκσυγχρονισμού και νέου Κοινωνικού Ταμείου για το Κλίμα

2. Αναθεώρηση του Κανονισμού Επιμερισμού των Προσπαθειών (ESR)

Αναθεώρηση του Κανονισμού Επιμερισμού των Προσπαθειών (ESR)

Αναθεώρηση του Κανονισμού Επιμερισμού των Προσπαθειών (ESR)

Βασικά στοιχεία υφιστάμενου κανονισμού:

- α) κάθε ΚΜ οφείλει να τηρεί **έναν ετήσιο υποχρεωτικό στόχο μείωσης των εκπομπών** κατά την περίοδο 2021-2030. Οι στόχοι αυτοί υπολογίζονται βάσει του κατά κεφαλήν ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (ΑΕγχΠ) και κυμαίνονται από 0% έως 40% κάτω από τα επίπεδα του 2005, με γραμμική πορεία μείωσης. **Για την Κύπρο ο στόχος είναι 24%.**
- (β) δημιουργήθηκε απόθεμα ασφαλείας συνολικού ύψους 105 εκατομμυρίων τόνων ισοδύναμου CO₂, το οποίο θα είναι διαθέσιμο το 2032. Στόχος είναι να ενισχυθούν τα λιγότερο πλούσια κράτη μέλη που μπορεί να αντιμετωπίσουν δυσκολίες στην επίτευξη των στόχων τους για το 2030, παρότι υπερβαίνουν τους στόχους τους κατά την τρέχουσα περίοδο 2013-2020. Τα ΚΜ αυτά οφείλουν να αξιοποιήσουν τις υπόλοιπες διαθέσιμες δυνατότητες ευελιξίας πριν χρησιμοποιήσουν το απόθεμα αυτό. Εφαρμόζονται επίσης πρόσθετοι όροι με σκοπό τη διασφάλιση της περιβαλλοντικής ακεραιότητας του θεσμικού πλαισίου: για παράδειγμα, το απόθεμα θα είναι διαθέσιμο μόνον εφόσον η ΕΕ επιτύχει τον στόχο της για το 2030.
- (γ) *Ευελιξίες* → (i) temporal & geographic flexibility: Τα ΚΜ μπορούν να αποταμιεύουν, να δανείζονται και να μεταβιβάζουν ετήσια δικαιώματα εκπομπών μεταξύ χωρών από ένα έτος σε άλλο εντός της περιόδου 2021-2030. (ii) Τα ΚΜ (Austria, Belgium, Denmark, Finland, Ireland, Luxembourg, the Netherlands, Malta and Sweden) που δεν έλαβαν δωρεάν δικαιώματα για βιομηχανικές εγκαταστάσεις το 2013 ή καλούνται να επιτύχουν στόχους πέραν του ενωσιακού μέσου όρου και του δυναμικού τους για μείωση θα μπορούν να ακυρώνουν έναν μικρό αριθμό δικαιωμάτων ΣΕΔΕ της ΕΕ (εφάπαξ ευελιξία) (iii) Η ευελιξία LULUCF θα επιτρέπει στα κράτη μέλη να κάνουν περιορισμένη χρήση των καθαρών απορροφήσεων από συγκεκριμένη χρήση της γης, αλλαγή της χρήσης γης και δασοκομία. Η ευελιξία αυτή θα περιλαμβάνει επίσης πιστώσεις από τις διαχειριζόμενες δασικές εκτάσεις, αφού εγκριθούν τα επίπεδα αναφοράς για τις δασικές εκτάσεις στο πλαίσιο του κανονισμού LULUCF, καθώς και από τους υγροβιότοπους, όταν καταστεί υποχρεωτική η λογιστική τους καταχώριση βάσει του εν λόγω κανονισμού.

Αναθεώρηση του Κανονισμού Επιμερισμού των Προσπαθειών (ESR)

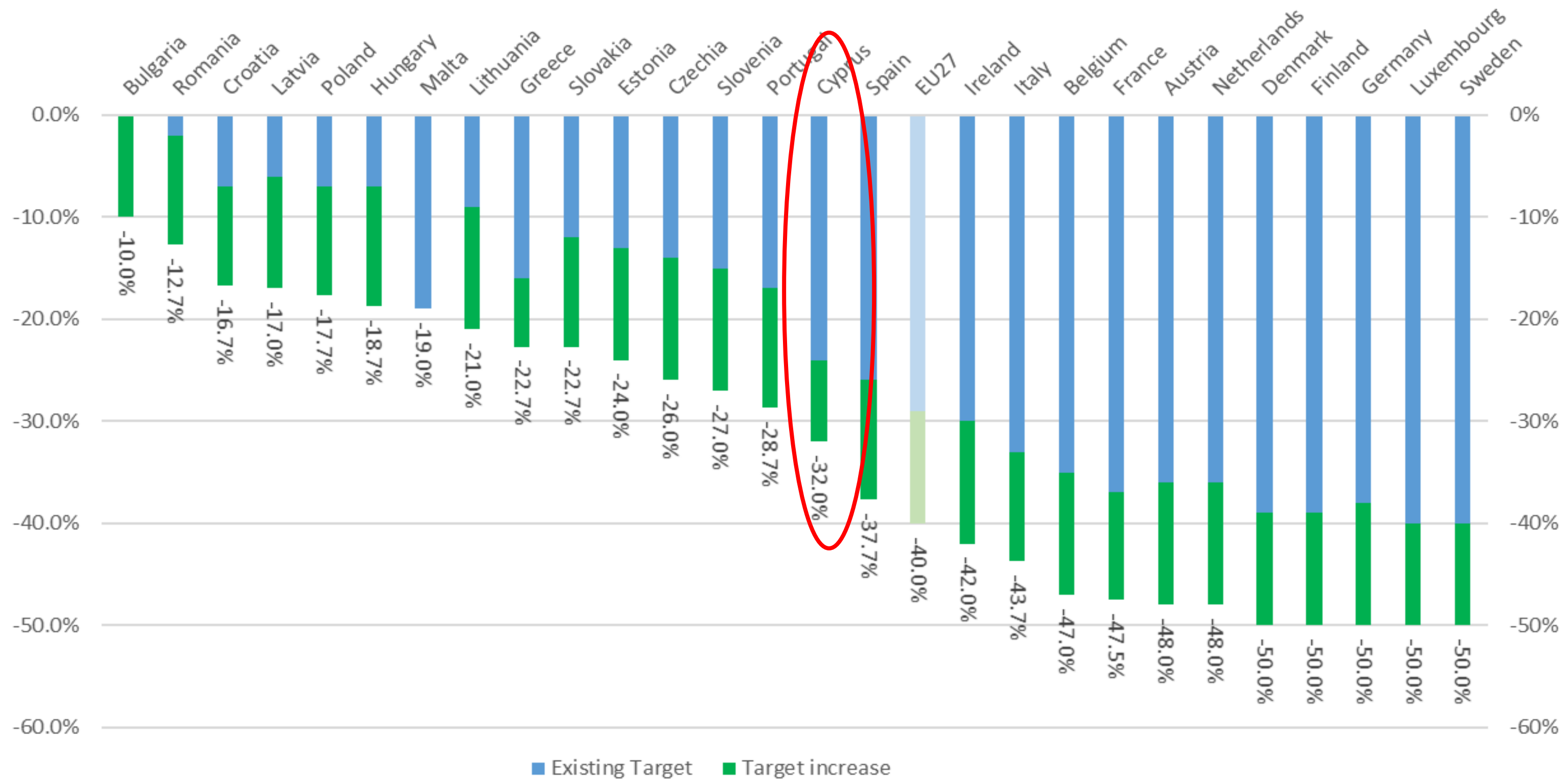
- Η αναθεώρηση του κανονισμού στοχεύει στην αύξηση του στόχου μείωσης των εκπομπών σε τομείς εκτός ΣΕΔΕ κατά 40% έναντι του υφιστάμενου 30% (29 στην πραγματικότητα) μέχρι το 2030 σε σχέση με το 2005. **Πρόκειται δηλαδή για αύξηση 11 ποσοστιαίων μονάδων.** Αυτό συνεπάγεται πιο φιλόδοξους στόχους και για τα ΚΜ.
- Οι νέοι στόχοι των ΚΜ κυμαίνονται από το 10% έως το 50% σε σύγκριση με τις εκπομπές του 2005. Σε προηγούμενο κανονισμό οι στόχοι των ΚΜ κυμαίνονταν από 0 (για Βουλγαρία) έως 40%. **Για τη χώρα μας εν λόγω στόχος ανέρχεται σε 32% σε σχέση με προηγούμενο που ήταν 24%,**
- Σημειώνεται ότι για τον καθορισμό του στόχου χρησιμοποιήθηκαν κριτήρια ΑΕΠ σε συνδυασμό με την αρχή της αποδοτικότητας του κόστους ώστε να υπάρχει μεγαλύτερη σύγκλιση μεταξύ των κατά κεφαλήν εκπομπών των ΚΜ.
- Το βασικό πεδίο εφαρμογής και η αρχιτεκτονική του κανονισμού διατηρείται, ήτοι διατηρείται η δυνατότητα των ΚΜ να αποφασίσουν για τον τρόπο που θα επιτύχουν το στόχο με βάση την αρχή της λογοδοσίας και της επικουρικότητας, διατηρείται το υφιστάμενο πεδίο εφαρμογής σε κτήρια (άμεση χρήση καυσίμων, όχι ηλεκτρική ενέργεια), μικρές βιομηχανίες, γεωργία (εκπομπές εκτός CO₂), διαχείριση αποβλήτων και των μεταφορών (εκτός της αεροπορίας και της διεθνούς ναυτιλίας).
- Σημειώνεται ότι οι εν λόγω τομείς, οι οποίοι δεν περιλαμβάνονταν μέχρι σήμερα σε ΣΕΔΕ, ήταν υπεύθυνοι για το 60% των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου της ΕΕ. Σε αναθεωρημένη πρόταση, ο κανονισμός θα συνεχίσει να καλύπτει τους τομείς των οδικών μεταφορών και των κτηρίων, παράλληλα όμως με τη συμπερίληψη τους σε ΣΕΔΕ.

Αναθεώρηση του Κανονισμού Επιμερισμού των Προσπαθειών (ESR)

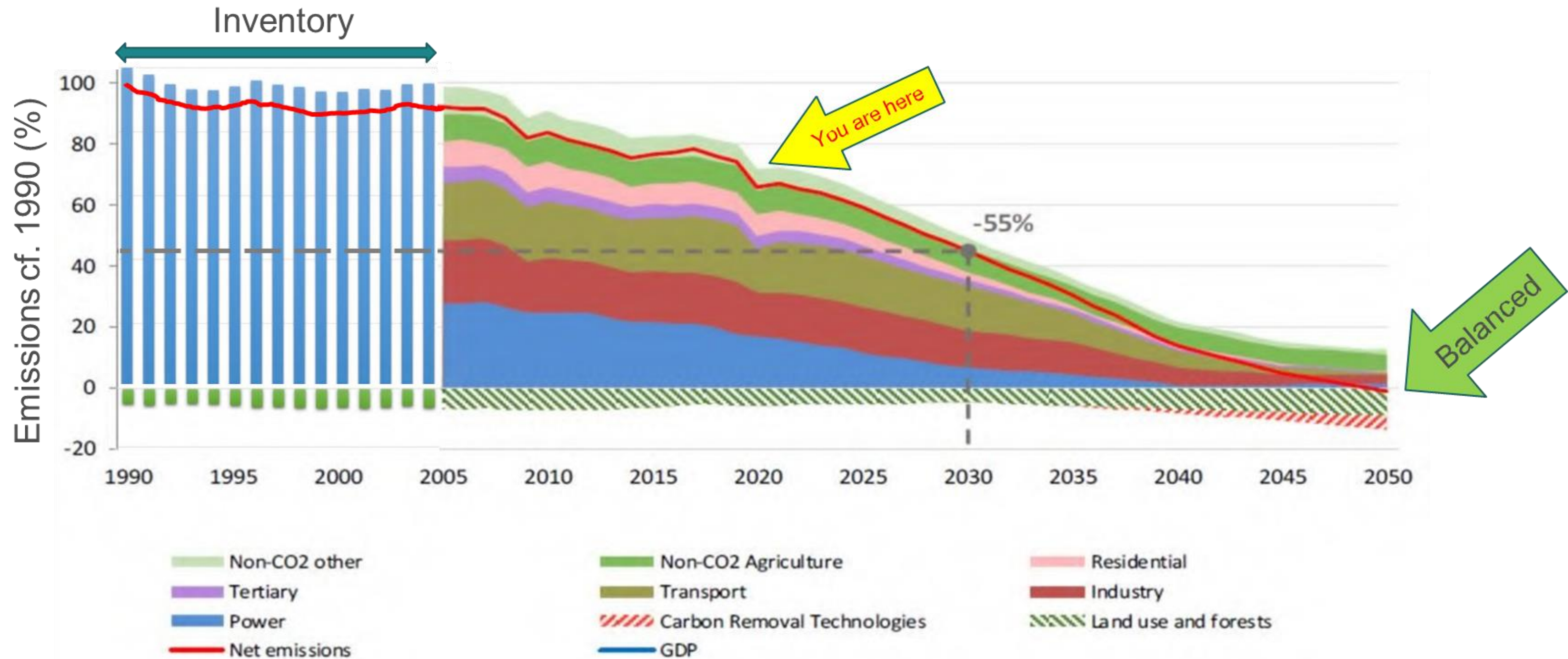
- Σε σημαντικό βαθμό διατηρούνται και οι υφιστάμενες ευελιξίες του συστήματος, ήτοι τα ΚΜ μπορούν να «αποταμιεύουν και να δανείζονται» δικαιώματα εκπομπών.
- Τα ΚΜ μπορούν επίσης να επωφελούνται από αποθεματικό ασφαλείας υπό ορισμένες προϋποθέσεις, και εφόσον επιτυγχάνεται ο συνολικός στόχος μείωσης των εκπομπών της ΕΕ.
- Σε νέα πρόταση προτείνεται και η δημιουργία πρόσθετου αποθεματικού για όλα τα ΚΜ με βάση τις «μη χρησιμοποιούμενες» απορροφήσεις αερίων του θερμοκηπίου που παράγονται στην ΕΕ. Παράλληλα με το άρθρο 4 αναπροσαρμόζεται η πορεία για την επίτευξη των στόχων για τα έτη 2023-2025 και 2026-2030 ώστε να ληφθούν υπόψη και οι αβεβαιότητες που προκάλεσε η πανδημία.
- Σημειώνεται ότι για την επίτευξη των στόχων σε κάθε ΚΜ , σημαντική αναμένεται να είναι η συνεισφορά των αναθεωρημένων προτάσεων για την ενεργειακή απόδοση, τις ΑΠΕ, τα πρότυπα CO₂ για τα οχήματα και τα ημιφορτηγά, το ΣΕΔΕ καθώς και η πρόταση κανονισμού για τις υποδομές εναλλακτικών καυσίμων.

Αναθεώρηση του Κανονισμού Επιμερισμού των Προσπαθειών (ESR)

3. Αναθεώρηση του Κανονισμού σχετικά με τη συμπερίληψη των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου και των απορροφήσεων από δραστηριότητες χρήσης γης, αλλαγής χρήσης γης και δασοπονίας (LULUCF)

Αναθεώρηση του Κανονισμού σχετικά με τη συμπερίληψη των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου και των απορροφήσεων από δραστηριότητες χρήσης γης, αλλαγής χρήσης γης και δασοπονίας (LULUCF)

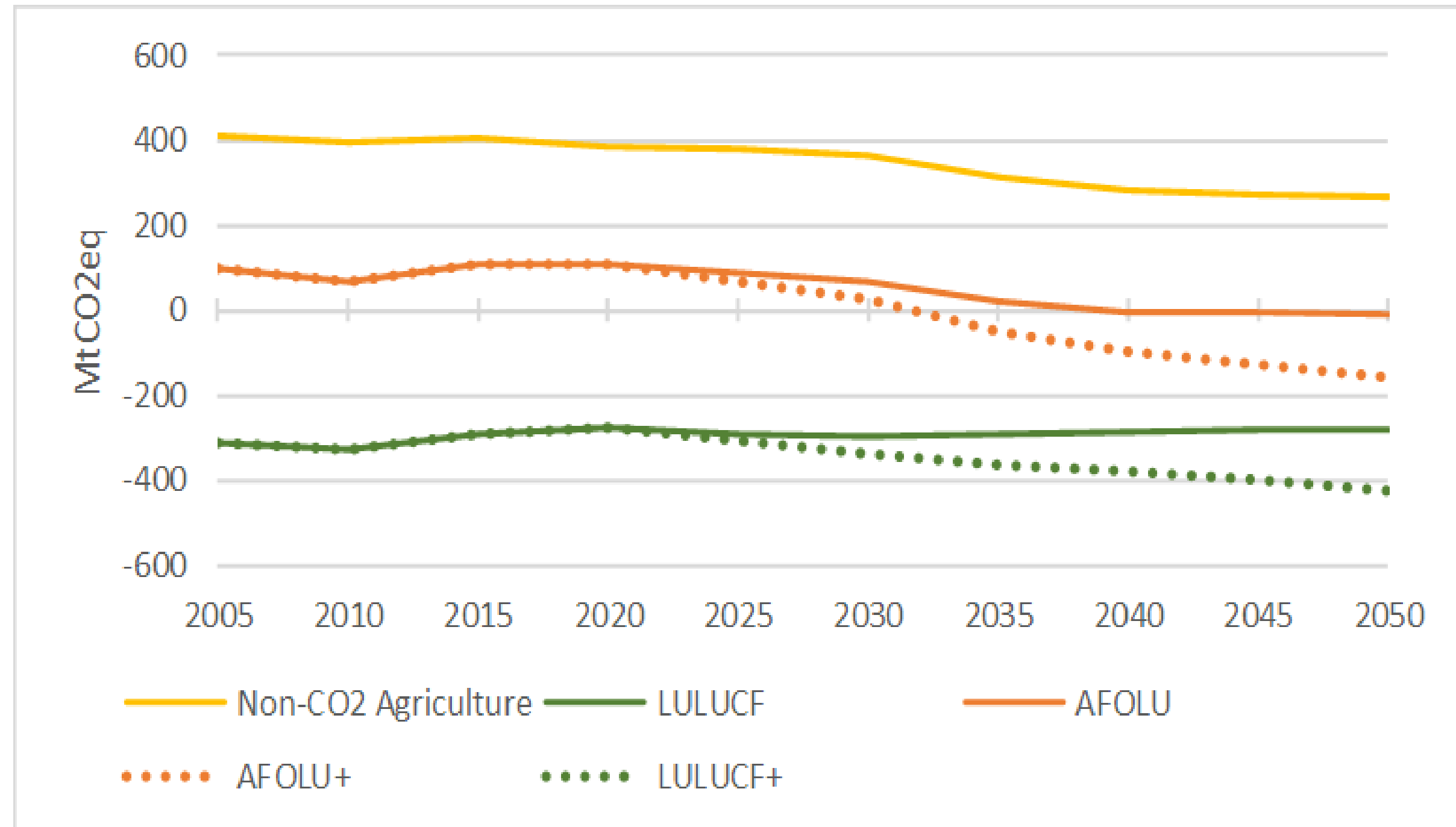
Αναθεώρηση του Κανονισμού σχετικά με τη συμπερίληψη των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου και των απορροφήσεων από δραστηριότητες χρήσης γης, αλλαγής χρήσης γης και δασοπονίας (LULUCF)

- Στόχος της αναθεώρησης του κανονισμού LULUCF είναι η παροχή κινήτρων στα ΚΜ προκειμένου να αναπτύξουν και να βελτιώσουν τις φυσικές καταβόθρες άνθρακα, ενώ παράλληλα επιδιώκεται η γενικότερη απλοποίηση του κανονιστικού πλαισίου.
- Βασικά οφέλη από την τροποποίηση του κανονισμού θα αποτελέσουν: (α) η προώθηση των βιώσιμων καλλιεργειών με την βοήθεια και των ψηφιακών λύσεων, (β) η προώθηση της γεωργοδασοκομίας και την αγροοικολογίας, (γ) η δενδροφύτευση 3 δισεκατομμυρίων δέντρων μέσω της στρατηγικής για τα δάση, (δ) η επανύγρυνση αποστραγγισμένων τυρφώνων, (ε) η βιώσιμη χρήση της βιόμαζας, (στ) η εκτατική κτηνοτροφία σε λειμώνες, (ζ) η προώθηση προτύπων υγιεινής διατροφής.
- Η αναθεώρηση του Κανονισμού LULUCF θέτει έναν συνολικό στόχο της ΕΕ για την απομάκρυνση άνθρακα από φυσικές καταβόθρες, που ισοδυναμεί με 310 εκατομμύρια τόνους εκπομπών CO₂ έως το 2030. Πρόκειται για αύξηση της τάξης του 15 %, σε σύγκριση με τις τρέχουσες ετήσιες απορροφήσεις περίπου -268 Mt.
- Σημαντική καινοτομία, αποτελεί η προσπάθεια της Επιτροπής να προωθήσει μετά το 2030, τη μετάβαση σε ένα πιο ολοκληρωμένο πλαίσιο πολιτικής που θα καλύπτει δραστηριότητες που σχετίζονται με τη γεωργία, τη δασοκομία και τη χρήση της γης (AFOLU), στο πλαίσιο ενός ενιαίου εργαλείου κλιματικής πολιτικής μετά το 2030.

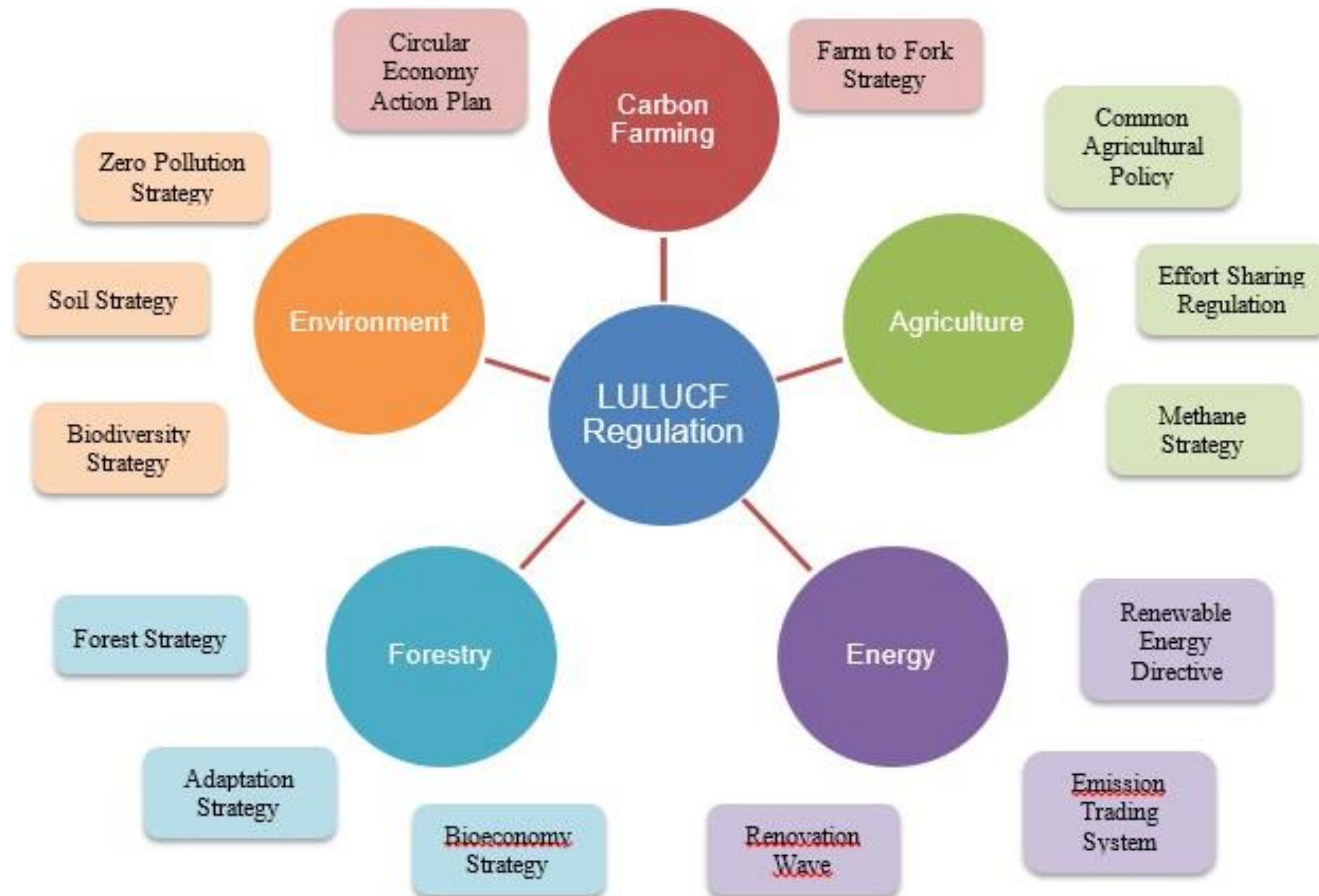
Αναθεώρηση του Κανονισμού σχετικά με τη συμπερίληψη των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου και των απορροφήσεων από δραστηριότητες χρήσης γης, αλλαγής χρήσης γης και δασοπονίας (LULUCF)

- Ειδικότερα, ως προς τους στόχους, προτείνεται προσέγγιση τριών σταδίων:
  - (α) οι υφιστάμενοι κανόνες θα ισχύουν μέχρι το 2025,
  - (β) το 2026-2030 θα εφαρμοστούν οι νέοι στόχοι.
  - (γ) επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας σε τομέα χρήσης γης, δασοκομίας και γεωργίας μέχρι το 2035 με υπολογισμό αναθεωρημένων στόχων για τα ΚΜ. Παράλληλα θα πρέπει η πρωτογενής παραγωγή τροφίμων και βιομάζας να καταστεί κλιματικά ουδέτερη μέχρι το 2035, θέτοντας την ΕΕ σε πορεία προς την κλιματική ουδετερότητα το 2050.
- Στόχος για τη χώρα μας είναι η συνεισφορά **σε απορροφήσεις κατά 352 χιλιάδες τόνους** εκπομπών μέχρι το 2030. Όσον αφορά την περίοδο μετά το 2030, τα ΚΜ έχουν την υποχρέωση να εξηγήσουν τον τρόπο με τον οποίο προτίθενται να συμβάλουν στον συλλογικό στόχο της κλιματικής ουδετερότητας το 2035 μέσω των ΕΣΕΚ, τα οποία θα επικαιροποιηθούν μέχρι τα μέσα του 2024.
- Νέο σημαντικό στοιχείο στον Κανονισμό αποτελεί ο συνυπολογισμός των φυσικών διαταραχών (δασικές πυρκαγιές, ξυλοφάγα έντομα, σκαθάρια) στη συμμόρφωση των κρατών μελών με τους στόχους και μετά το 2026.
- Επιπλέον, αναμένονται 2 επιπρόσθετα μέτρα διευκόλυνσης, ήτοι η πρωτοβουλία για την ανθρακοδεσμευτική γεωργία και η πιστοποίηση των απορροφήσεων άνθρακα.

Αναθεώρηση του Κανονισμού σχετικά με τη συμπερίληψη των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου και των απορροφήσεων από δραστηριότητες χρήσης γης, αλλαγής χρήσης γης και δασοπονίας (LULUCF)

Αναθεώρηση του Κανονισμού σχετικά με τη συμπερίληψη των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου και των απορροφήσεων από δραστηριότητες χρήσης γης, αλλαγής χρήσης γης και δασοπονίας (LULUCF) – Συνοχή με Πράσινη Συμφωνία

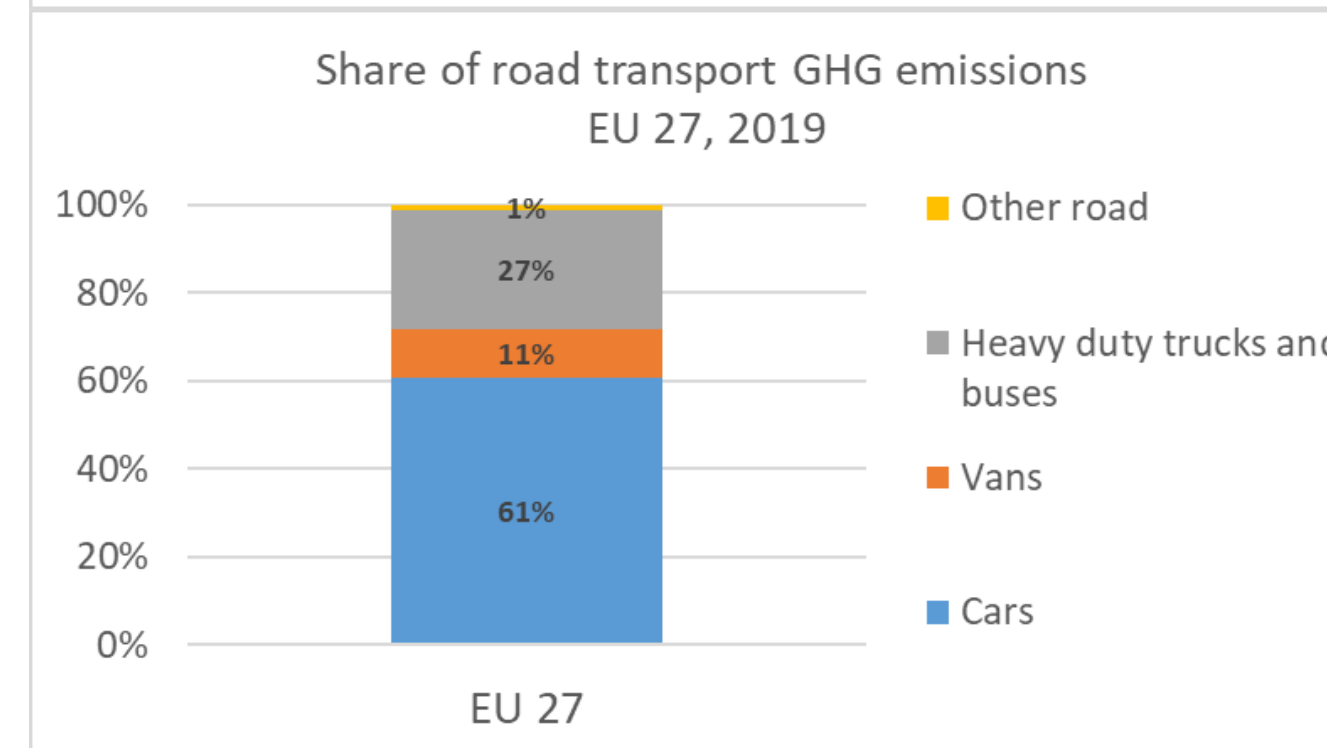
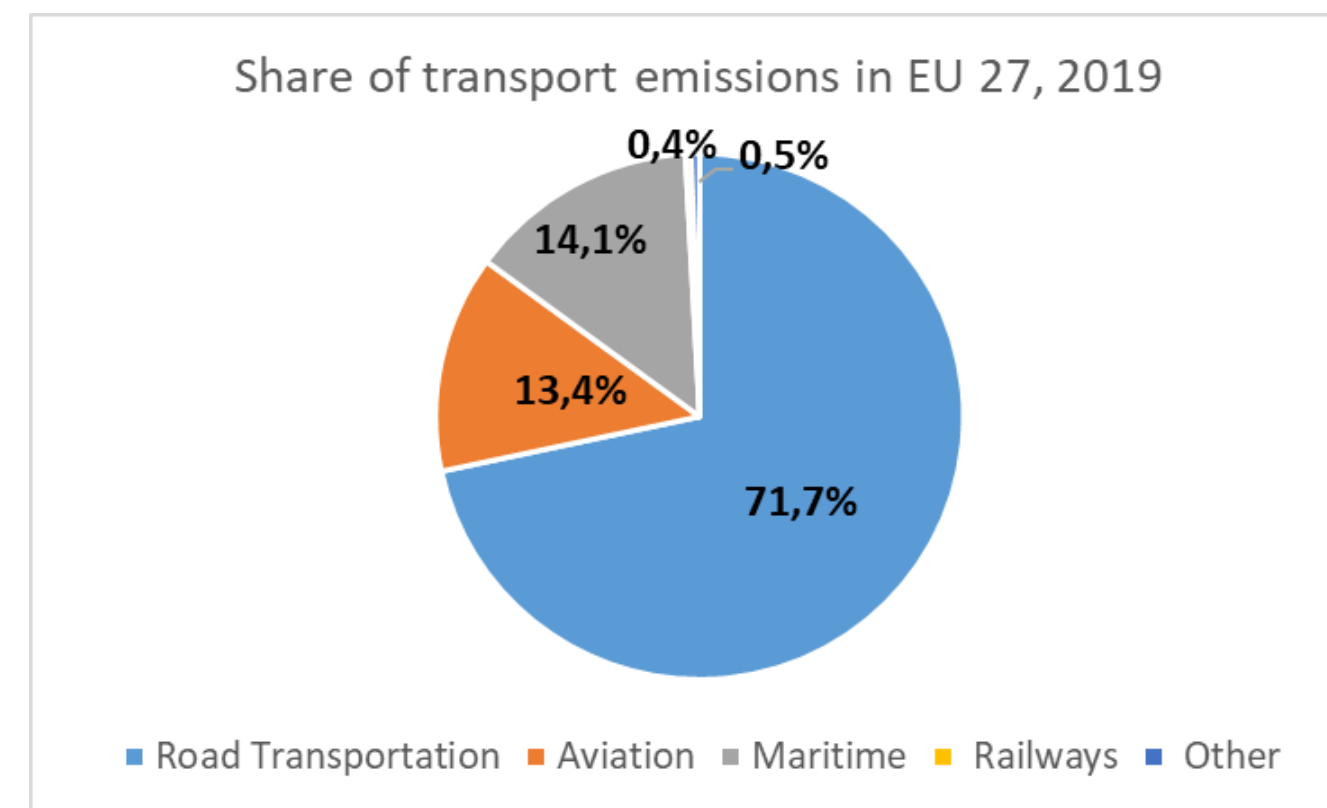
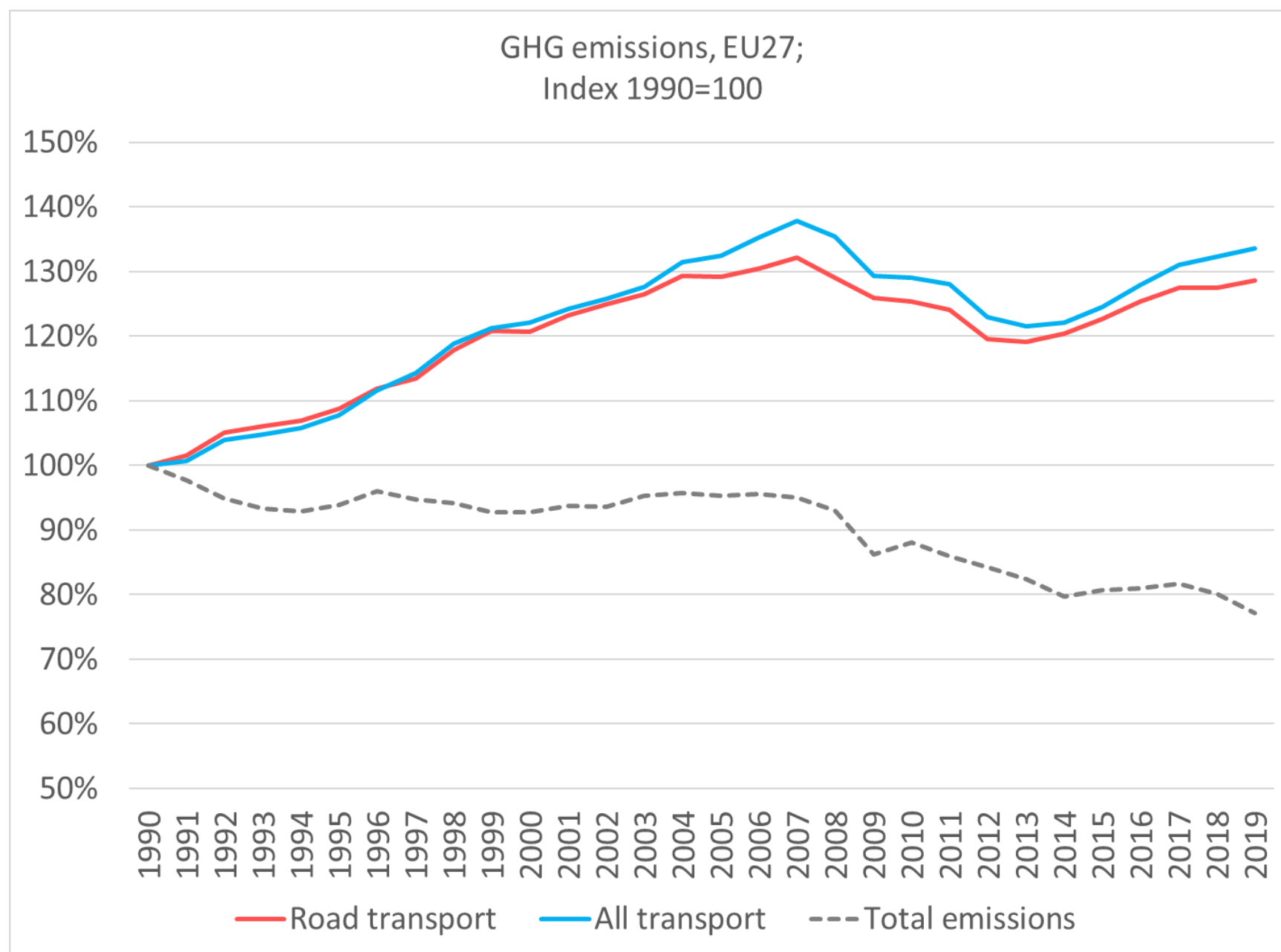

4. Αναθεώρηση του Κανονισμού σχετικά με τα πρότυπα επιδόσεων για τις εκπομπές CO₂ από καινούργια επιβατικά οχήματα και τα καινούργια ελαφρά επαγγελματικά οχήματα

Αναθεώρηση του Κανονισμού σχετικά με τα πρότυπα επιδόσεων για τις εκπομπές CO2 από καινούργια επιβατικά οχήματα και τα καινούργια ελαφρά επαγγελματικά οχήματα

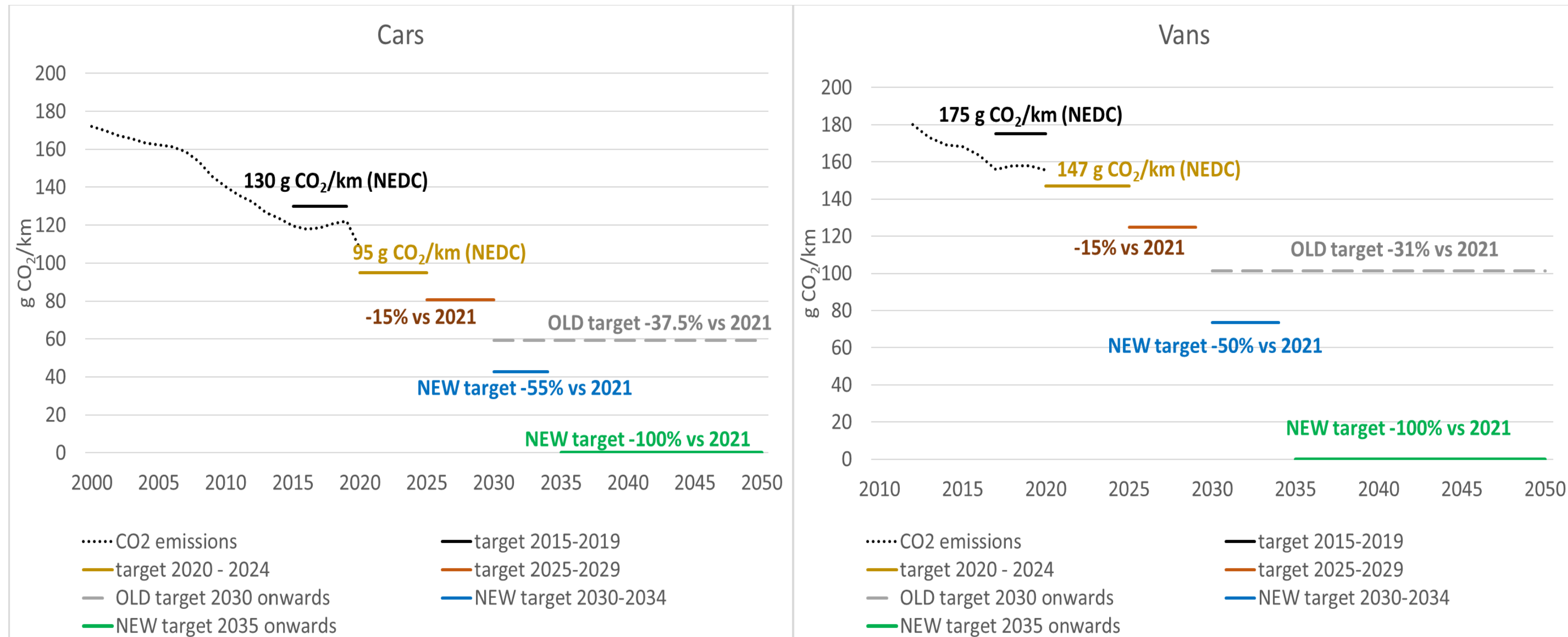
Εκπομπές από τις μεταφορές

Αναθεώρηση του Κανονισμού σχετικά με τα πρότυπα επιδόσεων για τις εκπομπές CO₂ από καινούργια επιβατικά οχήματα και τα καινούργια ελαφρά επαγγελματικά οχήματα

- Η Επιτροπή ανακοίνωσε ότι τα αυστηρότερα πρότυπα εκπομπών CO₂ για αυτοκίνητα και φορτηγά θα επιταχύνουν τη μετάβαση στην κινητικότητα μηδενικών εκπομπών, απαιτώντας μείωση των μέσων εκπομπών νέων αυτοκινήτων κατά 55% από το 2030 και 100% από το 2035 σε σύγκριση με τα επίπεδα του 2021 και κατά 50% και 100% για τα νέα ημιφορτηγά αντίστοιχα.
- Ως αποτέλεσμα, όλα τα νέα αυτοκίνητα και ημιφορτηγά που θα έχουν ταξινομηθεί από το 2035 θα έχουν εκπομπές μηδενικών εκπομπών.
- Το ΣΕΔΕ αντιμετωπίζει την απανθρακοποίηση του υφιστάμενου στόλου οχημάτων ενώ τα πρότυπα οχημάτων είναι η κινητήρια δύναμη για την απαλλαγή από τις εκπομπές των νέων αυτοκινήτων.
- Συμπληρωματικά, η πρόταση Κανονισμού των υποδομών εναλλακτικών καυσίμων (ΥΕΚ) θα επισπεύσει και θα λειτουργήσει καταλυτικά στην προώθηση οχημάτων και στην διασφάλιση των δυνατοτήτων φόρτισης ανάλογα με τις πωλήσεις αυτοκινήτων μηδενικών εκπομπών. Τα ΚΜ θα έχουν την υποχρέωση να εγκαθιστούν σημεία φόρτισης και ανεφοδιασμού καυσίμων ανά τακτά διαστήματα σε μεγάλους αυτοκινητόδρομους: κάθε 60 χιλιόμετρα για ηλεκτρική φόρτιση και κάθε 150 χιλιόμετρα για ανεφοδιασμό με υδρογόνο.
- Ως **σημαντικά οφέλη** εν λόγω νομοθετικής θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν : (α) η μείωση των εκπομπών αερίων CO₂ από τα οχήματα και τα ημιφορτηγά κατά 55-56% το 2035 και 83-89% το 2040 σε σχέση με το 2005, (β) η βελτίωση της ποιότητας του αέρα και η μείωση της αέριας ρύπανσης σε αστικές κυρίως περιοχές (εκτιμάται ότι θα εξοικονομηθούν 50-60 δισεκατομμύρια ευρώ μεταξύ 2030-2040 από την βελτίωση του αέρα), (γ) η μείωση του κόστους χρήσης των οχημάτων (μέση καθαρή εξοικονόμηση για πρώτο ιδιοκτήτη γύρω στα 300-600 ευρώ ετησίως το 2030 και γύρω στα 1000-2000 ευρώ για ένα νέο όχημα που θα αγοραστεί το 2035), (δ) θα δημιουργηθούν νέες θέσεις εργασίας, (ε) η μείωση εισαγωγών πετρελαίου (εκτιμάται σε 900-1100Mtoe για 2030-2050).

Αναθεώρηση του Κανονισμού σχετικά με τα πρότυπα επιδόσεων για τις εκπομπές CO₂ από καινούργια επιβατικά οχήματα και τα καινούργια ελαφρά επαγγελματικά οχήματα – Τάσεις και στόχοι

5. Νέο Κοινωνικό Ταμείο για το Κλίμα

Νέο Κοινωνικό Ταμείο για το Κλίμα

Τι προτείνεται

- Κατανομή κεφαλαίων βάσει κριτηρίων μεταξύ των κρατών μελών
  - πληθυσμός σε κίνδυνο φτώχειας που ζει σε αγροτικές περιοχές
  - ποσοστό των νοικοκυριών που κινδυνεύουν από τη φτώχεια με καθυστερημένους λογαριασμούς
  - συνολικός πληθυσμός
  - εκπομπές άνθρακα από την καύση καυσίμων από τα νοικοκυριά
  - Το GNI)του κράτους μέλους, μετρούμενο στο πρότυπο αγοραστικής δύναμης ·μερίδιο εκπομπών αναφοράς βάσει του κανονισμού για τον επιμερισμό των προσπαθειών για κτίρια και οδικές μεταφορές
- Όλα τα κράτη μέλη επωφελούνται, ιδιαίτερα αυτά με τα χαμηλότερα εισοδήματα

Νέο Κοινωνικό Ταμείο για το Κλίμα

Τι προτείνεται

- Νέα νομοθετική πρόταση με στόχο να αντισταθμίσει την επέκταση του ΣΕΔΕ σε κτήρια και μεταφορές
- Θα κινητοποιήσει €72,2 δισεκ. για την περίοδο 2025-2032:
  - α. για την υποστήριξη των νοικοκυριών, των χρηστών μεταφορών και των πολύ μικρών επιχειρήσεων που επηρεάζονται από τον αντίκτυπο του νέου συστήματος εμπορίας εκπομπών στα κτήρια και στα μεταφορικά καύσιμα
  - β. για επενδύσεις σε ενεργειακή αποδοτικότητα και ανακαίνιση κτηρίων
  - γ. για «καθαρή» θέρμανση και ψύξη και ενσωμάτωση ΑΠΕ
  - δ. για την εισοδηματική στήριξη των περισσότερο ευάλωτων
  - ε. για τη χρηματοδότηση της κινητικότητας μηδενικών και χαμηλών εκπομπών
- Από τα €72,2 δισεκ. που θα διατεθούν η Κύπρος θα λάβει για την περίοδο 2025-2032 περίπου €150 εκ.

6. Μηχανισμός Συνοριακής Προσαρμογής Άνθρακα (CBAM)

Μηχανισμός Συνοριακής Προσαρμογής Άνθρακα (CBAM)

- Τιμή άνθρακα στις εισαγωγές μιας στοχευμένης ομάδας προϊόντων (σε πρώτη φάση τσιμέντο, λιπάσματα, ηλεκτρική ενέργεια, αλουμίνιο και σίδηρος) προς αποφυγή «διαρροής άνθρακα»
- Εφαρμογή το 2026 και θα λειτουργεί ως εξής:
  - οι εισαγωγείς αγαθών της ΕΕ που καλύπτονται από τον CBAM εγγράφονται στις εθνικές αρχές όπου μπορούν επίσης να αγοράσουν πιστοποιητικά CBAM.
  - Η τιμή των πιστοποιητικών θα υπολογιστεί ανάλογα με την εβδομαδιαία μέση τιμή δημοπρασίας των δικαιωμάτων ETS της ΕΕ εκφραζόμενη σε ευρώ / τόνο εκπεμπόμενου CO₂.
  - Ο εισαγωγέας της ΕΕ πρέπει να δηλώσει έως τις 31 Μαΐου κάθε έτους την ποσότητα των εμπορευμάτων και τις ενσωματωμένες εκπομπές στα προϊόντα που εισάγονται στην ΕΕ κατά το προηγούμενο έτος.
  - παραδίδει τον αριθμό των πιστοποιητικών CBAM που αντιστοιχεί στο ποσό των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου που ενσωματώνονται στα προϊόντα.
  - Εάν οι εισαγωγείς μπορούν να αποδείξουν επαληθευμένων πληροφοριών από παραγωγούς τρίτων χωρών, ότι έχει ήδη καταβληθεί τιμή άνθρακα κατά τη διάρκεια της παραγωγής των εισαγόμενων εμπορευμάτων, το αντίστοιχο ποσό μπορεί να αφαιρεθεί από τον τελικό λογαριασμό τους.

Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Κύπρος—το αύριο

Το Όραμα

Να κάνουμε την κρίση ευκαιρία

Να βγούμε από την κρίση της πανδημίας, με την εφαρμογή μεταρρυθμίσεων και την υλοποίηση έργων που θα διασφαλίσουν ένα πιο αειφόρο μοντέλο ανάπτυξης.

Να αξιοποιήσουμε τις ευκαιρίες της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης. ένα πιο αειφόρο μοντέλο ανάπτυξης.

Το Όραμα μετατρέπεται σε Σχέδιο

Λαμβάνοντας υπόψη τον σχετικό Κανονισμό της ΕΕ που απαιτεί όπως τα Εθνικά Σχέδια:

A. Δίνουν ιδιαίτερη έμφαση :

- ♦ στην Πράσινη Μετάβαση (ελάχιστη απαίτηση = 37%)
- ♦ στην Ψηφιακή Μετάβαση (ελάχιστη απαίτηση = 20%)

B. Συμβάλλουν :

- ♦ στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας και της μακροχρόνιας ανάπτυξης των κρατών-μελών
- ♦ στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας
- ♦ στη δημιουργία, γενικότερα, συνθηκών κοινωνικής και εδαφικής συνοχής.

Γ. Περιλαμβάνουν μια συνεκτική δέσμη κοστολογημένων Μεταρρυθμίσεων και Δημόσιων Επενδύσεων για επίτευξη των στόχων με ορίζοντα υλοποίησης **μέχρι το 2026**.

Το Εθνικό ΣΑΑ Κύπρος — το αύριο

Το Σχέδιο χωρίζεται σε 5
Άξονες Πολιτικής, με τις
ακόλουθες επιδιώξεις :

Δημιουργία ενός ανθεκτικού συστήματος υγείας που θα ακολουθεί βέλτιστες πρακτικές από κορυφαία συστήματα υγείας σε όλο

Ταχεία Μετάβαση στη Πράσινη Οικονομία

Ανάπτυξη ενός βιώσιμου μοντέλου μακροπρόθεσμης ανάπτυξης για αύξηση των επιπέδων ανθεκτικότητας, παραγωγικότητας και ανταγωνιστικότητας της χώρας, μέσω μιας αναμορφωμένης και αποτελεσματικής δημόσιας διοίκησης, ενός πιο αποτελεσματικού δικαστικού συστήματος και ενός εκσυγχρονισμένου φορολογικού πλαισίου

Μετάβαση σε μία Ψηφιακή εποχή

Ευθυγράμμιση του εκπαιδευτικού συστήματος και ανάπτυξη του εργατικού δυναμικού με τις δεξιότητες που απαιτούνται για το μέλλον

Το Εθνικό ΣΑΑ Κύπρος ____ το αύριο

Προς την Πράσινη Ανάπτυξη:

Οι πολιτικές για την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων της Κύπρου και γενικότερα για την αειφόρο διαχείριση του περιβάλλοντος βρίσκονται στο επίκεντρο του Σχεδίου

Άξονες Πολιτικής Υπο-άξονες και Ειδικοί Στόχοι

ΑΞΟΝΑΣ 1	ΑΞΟΝΑΣ 2	ΑΞΟΝΑΣ 3	ΑΞΟΝΑΣ 4	ΑΞΟΝΑΣ 5
€74,1 (6%)	€448,3 (36,3%)	€449,3 (36,4%)	€89,4 (7,3%)	€172,9 (7,3%)
Δημόσια Υγεία & Πολιτική Προστασία - διδάγματα από την πανδημία	Ταχεία Μετάβαση σε μια Πράσινη Οικονομία	Ενίσχυση της Ανθεκτικότητας & Ανταγωνιστικότητας της Οικονομίας	Προς μια ψηφιακή εποχή	Απασχόληση, Κοινωνική προστασία, Εκπαίδευση & Ανθρώπινο Δυναμικό
1.1. Ανθεκτικό και αποτελεσματικό σύστημα υγείας και ενισχυμένη πολιτική προστασία	2.1. Κλιματική ουδετερότητα, ενεργειακή απόδοση και διείσδυση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ) 2.2. Βιώσιμες μεταφορές 2.3. Έξυπνη και βιώσιμη διαχείριση των υδάτινων πόρων	3.1. Διαφοροποίηση της οικονομίας 3.2. Προώθηση έρευνας και καινοτομίας 3.3. Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων 3.4. Εκσυγχρονισμός δημόσιας υπηρεσίας και τοπικής αυτοδιοίκησης, μεταρρύθμιση δικαστικού συστήματος και καταπολέμηση της διαφθοράς 3.5. Διασφάλιση χρηματοοικονομικής και δημοσιονομικής σταθερότητας	4.1. Αναβάθμιση υποδομών για συνδεσιμότητα 4.2. Προώθηση ηλεκτρονικής διακυβέρνησης	5.1. Εκσυγχρονισμός εκπαιδευτικού συστήματος, αναβάθμιση και ενίσχυση δεξιοτήτων 5.2. Αγορά εργασίας, κοινωνική ευημερία και ενσωμάτωση

Άξονας Πολιτικής 2:

Ταχεία μετάβαση σε μια Πράσινη οικονομία

- ▶ Συνολικός Προϋπολογισμός Άξονα 2 : €448,3 εκ.
- ▶ Συμβολή Άξονα 2 στην Πράσινη Οικονομία : 36.3%

Ο Άξονας Πολιτικής 2 επιδιώκει να συμβάλει σημαντικά στην πράσινη μετάβαση και την περιβαλλοντική βιωσιμότητα μέσα από την επίτευξη των εθνικών στόχων για :

- ◆ την κλιματική ουδετερότητα
- ◆ την ενεργειακή απόδοση και
- ◆ τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Άξονας Πολιτικής 3:

Ενίσχυση της ανθεκτικότητας και της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας

Συμβάλλει στην **Ταχεία Μετάβαση σε μια Πράσινη Οικονομία** με δράσεις συνολικής αξίας **€ 64,3 εκ.** που αποσκοπούν στην επίτευξη των στόχων της **Κυκλικής Οικονομίας**

Συνολικός Προϋπολογισμός Μετάβασης σε μια Πράσινη Οικονομία

Από Άξονα 2	
2.1. Κλιματική ουδετερότητα, ενεργειακή απόδοση και ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (ΑΠΕ)	€ 269,3 εκ.
2.2. Βιώσιμες μεταφορές	€ 91,3 εκ.
2.3. Έξυπνη και βιώσιμη διαχείριση των υδάτινων πόρων	€ 87,7 εκ.
	€ 448,3 εκ. 36.3% του ΣΑΑ
Από Άξονα 3 – Επιπλέον	
3.1.4 Κυκλική Οικονομία	€ 64,3 εκ.
	€ 512,6 εκ.

«Πράσινα» έργα θα υλοποιηθούν και κάτω από άλλους άξονες του ΣΑΑ

Το Εθνικό ΣΑΑ Κύπρος ___ το αύριο

€1,23 δις

Ταχεία Μετάβαση σε μια Πράσινη Οικονομία

Κυκλική
Οικονομία /
Διαχείριση
αποβλήτων

Κλίμα /
περιβάλλον

Τερματισμός
ενεργειακής
απομόνωσης &
Ανοιγμα αγοράς
ενέργειας

41% Πράσινη
Μετάβαση
€ 512 εκ.

Βιώσιμη
διαχείριση
υδάτινων
πόρων

Ηλεκτροκίνηση
και βιώσιμη
κινητικότητα

Ενεργειακή
αναβάθμιση
& ΑΠΕ

Κίνητρα και χρηματοδοτήσεις

Πώς θα πετύχουμε τους στόχους για πράσινο οικονομικό μετασχηματισμό;

Σημαντικές χρηματοδοτήσεις υπό μορφή κινήτρων

- Τα κίνητρα θα προσελκύσουν επενδύσεις συμβάλλοντας στην προσπάθεια να καταστεί η χώρα μας πιο βιώσιμη και πιο ανταγωνιστική.

Επένδυση σε έρευνα και έργα υποδομής

Σημαντικές μεταρρυθμίσεις και νέες νομοθεσίες

- ΑΠΕ One Stop Shop
- Άνοιγμα ηλεκτρικής αγοράς
- Ρυθμιστικό πλαίσιο για αποθήκευση
- Νέο ρυθμιστικό πλαίσιο για ηλεκτρισμό και φυσικό αέριο

Συνολική χρηματοδότηση €547 εκατ.

61% για πράσινη
οικονομία - €334 εκατ.

38% για
ανταγωνιστικότητα
οικονομίας - €208 εκατ.

Το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας έχει εξασφαλίσει χρηματοδότηση συνολικού ύψους €547 εκατ. την περίοδο 2021-2027, η οποία αντλείται από τις εξής πηγές:

Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας - σχέδιο «Κύπρος - το αύριο» εκ των οποίων πέραν των €215 εκατ. για χρηματοδοτήσεις πράσινων έργων.	€293 εκατ.
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία/Ταμείο Συνοχής,	€209 εκατ.
Ευρωπαϊκή Επιτροπή/DG Reform,	€830 χιλ.
Εθνικός προϋπολογισμός,	€3,8 εκατ.
Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης:	€40 εκατ.
	€546.6 εκατ.

€334 εκατ. για ταχεία μετάβαση στην πράσινη ανάπτυξη

Ταμείο Ανάκαμψης και Αναδιάρθρωσης 2021 - 2026	€ εκατ.
1. Ηλεκτρική Διασύνδεση Ισραήλ, Κύπρου και Ελλάδας (Κρήτης)	100
2. Ενεργειακή αναβάθμιση σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις, δήμους και κοινότητες.	40
3. Εγκατάσταση Έξυπνων	35
4. Προώθηση ΑΠΕ και μέτρων ενεργειακής απόδοσης σε κατοικίες	20.5
5. Χρήση ΑΠΕ και μέτρων ενεργειακής απόδοσης σε δημόσιες και τοπικές αρχές, και σε ΜΚΟ	12.5
6. Διευκόλυνση Ανταγωνιστικής Αγοράς Ηλεκτρισμού	5.4
7. Συστήματα φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων με ΑΠΕ	2
8. Δημιουργία Ψηφιακής Πλατφόρμας Ενιαίας Εξυπηρέτησης για Αδειοδότηση ΑΠΕ	0.5
ΣΥΝΟΛΟ	€215.9

€334 εκατ. για ταχεία μετάβαση στην πράσινη ανάπτυξη

Ευρωπαϊκά και Διαρθρωτικά Ταμεία/Ταμείο Συνοχής 2021-2027	€ εκατ.
9. Εξοικονομώ – Αναβαθμίζω στις Κατοικίες	70
10. Ενεργειακή απόδοση σε νέα κτήρια	8
ΣΥΝΟΛΟ	78
Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης	€ εκατ.
11. Σχέδιο για εγκατάσταση συστημάτων αποθήκευσης ενέργειας	40
ΣΥΝΟΛΟ	40
ΣΥΝΟΛΟ	333.9

Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Ενίσχυση επιχειρήσεων

	€ εκατ.
Εκσυγχρονισμός/ψηφιοποίηση επιχειρήσεων μεταποίησης και της εμπορίας γεωργικών προϊόντων	25
Ενίσχυση κυκλικής οικονομίας στη βιομηχανία	15
Σχέδιο Ψηφιακής Αναβάθμισης των Επιχειρήσεων	10
Υποστήριξη εξαγωγικού προσανατολισμού κυπριακών επιχειρήσεων	8,43
Ενίσχυση ανταγωνιστικότητας μεγάλων επιχειρήσεων στον μεταποιητικό τομέα	7
Εγκατάσταση Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Τμήματος Εφόρου Εταιρειών	6,6
Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών	4
Ψηφιοποίηση Τμήματος Αφερεγγυότητας	0,76
Μελέτες για ανάδειξη, προβολή και προώθηση κυπριακών προϊόντων	0,18
Δημιουργία οικολογικού, βιομηχανικού επιστημονικού πάρκου (μελέτη)	0,1
ΣΥΝΟΛΟ	77,07

Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Επενδυτικά Ταμεία/Ταμείο Συνοχής

Ενίσχυση επιχειρήσεων

Ενίσχυση επιχειρήσεων	€ εκατ.
1. Ενίσχυση της Ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ	50
2. Ενίσχυση Νέας Επιχειρηματικής Δραστηριότητας	30
3. Ψηφιακή Αναβάθμιση Επιχειρήσεων	20
4. Δημιουργία & Ανάπτυξη Συμπράξεων (Clusters)	5
5. Μεταποίηση και εμπορία στον τομέα της γεωργίας (Τμήμα Γεωργίας)	15
6. Επενδύσεις στον οινοποιητικό τομέα	11
ΣΥΝΟΛΟ	131

Οδεύοντας προς την Πράσινη Οικονομία

Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας	€89,30 εκ.
Ταμείο Πολιτικής Συνοχής (Πράσινη Οικονομία)	€148,40 εκ.
Σύνολο Έργων Πράσινης Οικονομίας	€237,70 εκ.
Άλλα Έργα Ταμείου Πολιτικής Συνοχής	€26,00 εκ.
Σύνολο ΣΑΑ & Ταμείου Πολιτικής Συνοχής	€263,70 εκ.

Ανάπτυξη Ηλεκτροκίνησης (€38,6 εκ.)

Σχέδιο επιδότησης για εγκατάσταση χιλίων (1,000) σημείων επαναφόρτισης σε χώρους του κρατικού τομέα, ιδιωτικού τομέα και τοπικές αρχές

Προϋπολογισμός: 4 εκ. Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Εγκατάσταση 10 διπλών σημείων ταχείας επαναφόρτισης σε χώρους του κρατικού τομέα όπως δημόσιους χώρους στάθμευσης σε νοσοκομεία, μουσεία και ταχυδρομεία

Προϋπολογισμός: 0.79 εκ. Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Σχέδιο Κινήτρων για αγορά ηλεκτρικών οχημάτων όλων των κατηγοριών

Προϋπολογισμός: 30 εκ. Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Αγορά 100 ηλεκτρικών οχημάτων για τις ανάγκες του Δημόσιου Τομέα και αντικατάσταση του 100% των ιδιωτικών μοτοσυκλετών και μοτοποδηλάτων που χρησιμοποιούνται από του διανομείς στο Τμήμα Ταχυδρομικών Υπηρεσιών με ηλεκτρικές

Προϋπολογισμός: €3,81 εκ. Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Απόσυρση Ρυπογόνων Οχημάτων (€15 εκ.)

Απόσυρση ρυπογόνων οχημάτων σε συνδυασμό με προώθηση εναλλακτικών τρόπων διακίνησης

Προϋπολογισμός: €15 εκ. Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Μεταρρυθμίσεις (€0,2 εκ.)

Δημιουργία πλαισίου για την ανάπτυξη μιας διαλειτουργικής και αποτελεσματικής υποδομής επαναφόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων και για τη ρύθμιση της σχετικής αγοράς

Προϋπολογισμός: €0,2 εκ. Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Νομοθετική ρύθμιση για τη σταδιακή κατάργηση των πλέον ρυπογόνων οχημάτων, ιδιαίτερα σε αστικές περιοχές με υψηλά επίπεδα ρύπανσης

Έξυπνες Μεταφορές (€12 εκ.)

Πλατφόρμα Ψηφιακού Διδύμου – Digital Twin

Ψηφιοποίηση των δικτύων μεταφορών με την τοποθέτηση 180 μετρητών κυκλοφορίας, 114 καμερών και 20 πινακίδων πληροφόρησης

Προϋπολογισμός: 4 εκ. Σχέδιο Ανθεκτικότητας και Ανάκαμψης

Άλλα Συμπληρωματικά Έργα Ταμείου Πολιτικής Συνοχής (€8 εκ.)

Εγκατάσταση συστήματος περιφερειακού ελέγχου διαχείρισης αστικής κυκλοφορίας (€4 εκ.)

Ευφυή συστήματα μεταφορών, αυτοκινητοδρόμων και αστικών δρόμων (€4 εκ.)

Σχέδια Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ) και Βελτίωση Προσβασιμότητας (€40.9 εκ.)

Ενίσχυση αξόνων προτεραιότητας ΣΒΑΚ για την αστική περιοχή Λεμεσού και Λάρνακας

Προϋπολογισμός: €26,5 εκ. Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Βελτίωση προσβασιμότητας ποδηλατιστών, πεζών και ΑΜΕΑ

Προϋπολογισμός: €5 εκ. Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Άλλα Συμπληρωματικά Έργα Ταμείου Συνοχής (€9,4 εκ.)

Δίκτυο Ποδηλατοδρόμων για σύνδεση Πανεπιστημίων (€4,4 εκ.)

Άξονας Προτεραιότητας Λεωφορείων – Λεωφορειολωρίδες (€5 εκ.)

Άλλα Έργα Πράσινης Οικονομίας Ταμείου Πολιτικής Συνοχής (€131 εκ.)

Αναβάθμιση στάσεων / στεγάστρων Λεωφορείων (€25 εκ.)

Ενεργειακή Αναβάθμιση Δημόσιων Κτηρίων (€45 εκ.)

Έργα Προστασίας Παραλιών – Προϋπολογισμός (€47 εκ.)

Εθνικό σχέδιο τοποθέτησης ηχοπετασμάτων (€10 εκ.)

Αντιπλημμυρικά Έργα – Προϋπολογισμός (€4 εκ.)

Παρεμβάσεις του ΥΓΑΑΠ

Για το ΥΓΑΑΠ συμπεριλήφθηκαν :

19 μέτρα

- 5 Μεταρρυθμίσεις
- 14 Επενδύσεις

**Συνολικού Αναπτυξιακού
Προϋπολογισμού €200 εκ.**

- **€173 από το ΣΑΑ**
- **€27 εκ. από εθνικούς πόρους**

Παρεμβάσεις του ΥΓΑΑΠ

Οι παρεμβάσεις του ΥΓΑΑΠ αφορούν τους Τομείς στους οποίους η Κύπρος αντιμετωπίζει σοβαρές προκλήσεις:

Διαχείριση στερεών αποβλήτων και κτηνοτροφικών αποβλήτων.

Δασική πυροπροστασία.

Θαλάσσια προστασία & υδατοκαλλιέργεια.

Κλιματική ουδετερότητα και ανάγκη για μείωση εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε βιομηχανίες, επιχειρήσεις και οργανισμούς, καθώς και στην γεωργία. **Διείσδυση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας** σε κυβερνητικά έργα (Φωτοβολταϊκών).

Διαχείριση υδατικών πόρων, χρήση ανακυκλωμένου νερού και προστασία υδάτινου θαλάσσιου περιβάλλοντος.

Παρεμβάσεις του ΥΓΑΑΠ

Στον **Ειδικό Στόχο 2.1** - Κλιματική ουδετερότητα, ενεργειακή απόδοση και διείσδυση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας – ΑΠΕ

 το ΥΓΑΑΠ απορροφά **€45 εκ.** από τα **€269 εκ.**

Στον **Ειδικό Στόχο 2.3** - Έξυπνη και βιώσιμη διαχείριση των υδάτινων πόρων

 το ΥΓΑΑΠ απορροφά **€44 εκ.** από τα **€87,3 εκ.**

Στον **Ειδικό Στόχο 3.1** - Διαφοροποίηση της οικονομίας

 το ΥΓΑΑΠ απορροφά **€84 εκ.** από τα **€166,4 εκ.**

και συγκεκριμένα κάτω από τις Ειδικές Ενότητες

3.1.1. Ανθεκτικός και Ανταγωνιστικός Πρωτογενής Τομέας = **€34 εκ.**

3.1.4. Κυκλική Οικονομία = **€50 εκ.**

Οι 19 Παρεμβάσεις του ΥΓΑΑΠ

Ειδικός Στόχος 2.1 (Κλιματική ουδετερότητα, ενεργειακή απόδοση και διείσδυση ΑΠΕ)

Επενδύσεις:

1. Σχέδιο Χορηγιών για τη μείωση εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα (CO₂) σε βιομηχανίες, επιχειρήσεις και οργανισμούς (€20 εκ.)
2. Εγκατάσταση συνδεδεμένου δικτύου φωτοβολταϊκών ενεργειακών συστημάτων σε 8 σταθμούς επεξεργασίας άντλησης νερού (€1,8 εκ.)
3. Παρακολούθηση και μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα (CO₂) στον γεωργικό τομέα (€4,1 εκ.)
4. Προστασία Δασών από Πυρκαγιές (€18,7 εκ.)

Οι 19 Παρεμβάσεις του ΥΓΑΑΠ

Ειδικός Στόχος 2.3 - Έξυπνη & Βιώσιμη Διαχείριση Υδάτινων Πόρων

Μεταρρυθμίσεις:

5. Μεταρρύθμιση Συστήματος Διαχείρισης Υδάτινων Πόρων (€0,7 εκ.)

Επενδύσεις:

6. Αντικατάσταση αγωγού μεταφοράς Χοιροκοιτίας-Αμμοχώστου / Φάση Α (€11,8 εκ.)
7. Αναβάθμιση εγκαταστάσεων επεξεργασίας νερού (€6 εκ.)
8. Εγκατάσταση Ολοκληρωμένου Συστήματος Παρακολούθησης και Ελέγχου του δικτύου του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων (€6 εκ.)
9. Δημιουργία υποδομής ανακύκλωσης νερού ανατολικής Λευκωσίας (€10,9 εκ.)
10. Προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος από τη πετρελαϊκή ρύπανση (€7,6 εκ.)

Οι 19 Παρεμβάσεις του ΥΓΑΑΠ

Ειδικός Στόχος 3.1

3.1.1. Ανθεκτικός και ανταγωνιστικός πρωτογενής τομέας

Μεταρρυθμίσεις:

11. Δημιουργία Κέντρου Αριστείας στον τομέα της γεωργικής τεχνολογίας για τη βελτίωση των γεωργικών πρακτικών
12. Ανάπτυξη ηλεκτρονικής πλατφόρμας για βελτίωση του εμπορίου και της συμμετρίας πληροφοριών στην αλυσίδα εφοδιασμού φρέσκων προϊόντων, μεταξύ παραγωγών-εμπόρων-αγοραστών (€0,5 εκ.)
13. Γενετική βελτίωση του πληθυσμού αιγοπροβάτων της Κύπρου (€5 εκ.)

Επενδύσεις:

14. Δημιουργία μονάδας θαλάσσιας υδατοκαλλιέργειας στο Πεντάκωμο - κατασκευή συλλογικής υποδομής για εξυπηρέτηση των μονάδων θαλάσσιας υδατοκαλλιέργειας (λιμενικές και χερσαίες εγκαταστάσεις) που δραστηριοποιούνται στην ευρύτερη περιοχή Βασιλικού – Μονής (€29 εκ.)
15. Αναβάθμιση των δεξιοτήτων της υπάρχουσας αγροτικής κοινότητας και επαγγελματικοποίηση του μελλοντικού εργατικού δυναμικού μέσω επενδύσεων στο ανθρώπινο κεφάλαιο (€0,1 εκ.)

Οι 19 Παρεμβάσεις του ΥΓΑΑΠ

Ειδικός Στόχος 3.1

3.1.4. Κυκλική Οικονομία

Μεταρρυθμίσεις:

16. Διαχείριση Αποβλήτων: Ίδρυση Συντονιστικού Φορέα μεταξύ κεντρικής κυβέρνησης και ΑΤΑ (€0,1 εκ.)

Επενδύσεις:

17. Επέκταση του Εθνικού Δικτύου Πράσινων Σημείων και δημιουργία Δικτύου Σημείων Συλλογής και Ανακύκλωσης (€10 εκ.),

18. Διαχείριση αποβλήτων προς κυκλική οικονομία (€14,3 εκ.)

- Κατασκευή και λειτουργία πράσινων περιπτέρων για ξηρά ανακυκλώσιμα (€3,3 εκ.)
- Κατασκευή και λειτουργία κέντρων και δικτύων επαναχρησιμοποίησης και επισκευής (€4 εκ.)
- Ολοκληρωμένο σύστημα διαλογής στην πηγή οργανικών αποβλήτων, κεντρικά συστήματα αερόβιας επεξεργασίας μικρού και μεσαίου μεγέθους και κομποστοποίηση στο σπίτι (€7,0 εκ.)

19. Δημιουργία Μονάδας στην Ορούντα για τη διαχείριση κτηνοτροφικών αποβλήτων και ζωικών υπο-προϊόντων, με παραγωγή βιο-αερίου (€25 εκ.)

Ταχεία Μετάβαση σε μια Πράσινη Οικονομία Η Συμβολή του ΥΓΑΑΠ

Κοιτάζοντας με αισιοδοξία το μέλλον:

Οι μεταρρυθμίσεις και τα έργα που θα υλοποιήσει το ΥΓΑΑΠ αναμένεται να αλλάξουν ριζικά τις επιδόσεις και γενικότερα την εικόνα της Κύπρου σε μια σειρά από τομείς που διαχρονικά η Κύπρος παρουσίαζε αδυναμίες και να συμβάλουν στην επίτευξη του ευρύτερου στόχου για την υιοθέτηση ενός πιο αειφόρου μοντέλου ανάπτυξης.

Ευχαριστούμε